

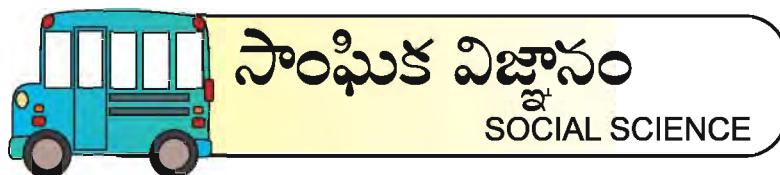
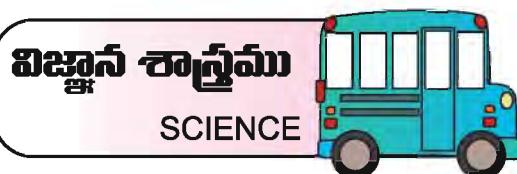
Government of Tamilnadu

வடவ தரங்கி

STANDARD FIVE

TELUGU MEDIUM

காலாவதி III   TERM III
஭ாగம் 2   VOLUME 2

Untouchability is Inhuman and a Crime

Department of School Education

© Government of Tamilnadu

First Edition - 2012

(Published under Uniform System of School Education Scheme in Trimester Pattern)

Textbook Preparation and Compilation

State Council of Educational Research and Training,

College Road, Chennai - 600 006.

Wrapper and Book design

Bala

Textbook Printing

Tamilnadu Textbook Corporation

College Road, Chennai - 600 006.

This book has been printed on 80 G.S.M Maplitho Paper

Price: Rs.

Printed by Offset at:

Textbook available at
www.textbooksonline.tn.nic.in

విషయ సూచిక

గణితం MATHEMATICS (1 – 68)

వ.సం.	పాఠ్యంశం	పుట సంఖ్య
1.	కోణాలు	1
2.	అంచన వేయడం	11
3.	పొడవు	20
4.	బరువు	31
5.	అమరికలు	44
6.	దత్తాంశాన్ని ఉపయోగించడం	58

విజ్ఞాన శాస్త్రము SCIENCE (69 – 102)

వ.సం.	పాఠ్యంశం	పుట సంఖ్య
1.	గాలి	71
2.	శీరు	79
3.	అంతర్లక్ష ప్రయుషము	88
4.	విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తలు	97

సాంఘిక విజ్ఞానం SOCIAL SCIENCE (103 – 156)

వ.సం.	పాఠ్యంశం	పుట సంఖ్య
1.	స్థానిక సంస్థలు	104
2.	జాగ్రత్త అవసరం	114
3.	గోడలు చెప్పే కథలు	128
4.	వింటే మాధుర్యం	142

గణితం

MATHEMATICS

TELUGU MEDIUM

ఐదవ తరగతి STANDARD FIVE

కాలావధి III TERM III

REVIEWERS

Thiru. K. NARAYANA PILLAI,
Formerly District Elementary Education Officer,
Krishnagiri.

Thiru. K. SARAVANAN,
B.T. Assistant
P.U.M. School , Sahasrapadmapuram,
R.K.Pet (Block), Tiruvallur District.

TRANSLATORS

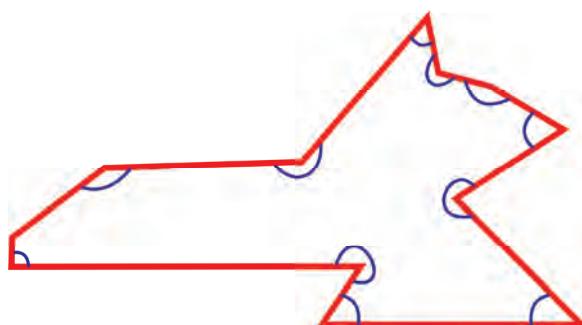
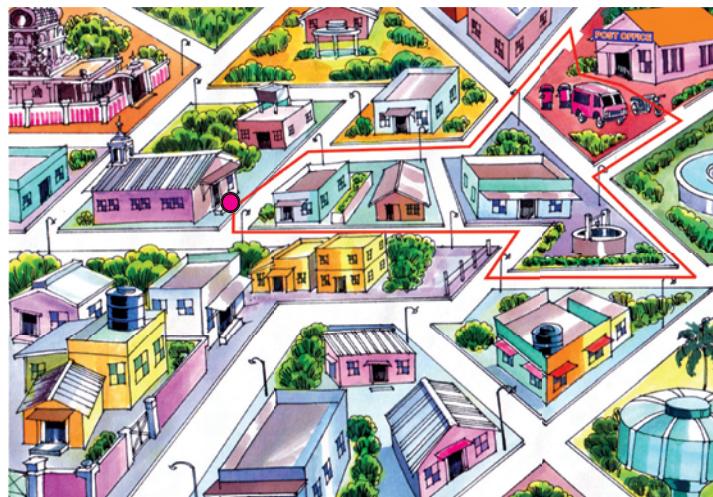
Thiru. VEMPALLI SUKUMAR,
B.T. Assistant in Maths,
P.U.M. School,
Mugalur, Hosur Block,
Krishnagiri District.

Thiru. N. ANJAPPA,
S.G. Assistant,
P.U.P. School,
Basthi, Hosur Block,
Krishnagiri District.

Thiru. B. LOKESH,
S.G. Assistant,
P.U.M. School,
Achettipalli, Hosur Block,
Krishnagiri District.

మార్గాన్ని కనిపెట్టడం

జాన్ తపాలా
కార్యాలయానికి జాబును
తపాలా పెట్టిలో వేయడానికి
వెళ్ళడు. అతడు తపాల
కార్యాలయానికి వెళ్ళి వచ్చిన
దారిని గమనిస్తే (వీధి మార్గం
లో ఎరుపు గీత) అది ఈ
కింది ఆకారంలో ఉంటుంది.

రేఖలతో రూపొందిన ఆకారానికి, ఆ
రేఖలే దాని భూజాలుగా ఉంటాయి. రెండు
భూజాలు ఒక మూల బిందువు, (శీర్షం)
వద్ద సంధించి కోణాన్ని రూపొందిస్తాయి.
ఈ ' ↘ ' ఆకారంలో గీసి ఆ కోణాన్ని
గుర్తించండి.

కృత్యం

జాన్ ఇంటి నుండి తపాలా కార్యాలయానికి వెళ్ళడానికి వేరే రెండు మార్గాలను
కనుక్కోండి. అందువల్ల నీకు నిండైన ఆకారాలు లభిస్తాయి. వాటిలో కోణాల్ని
గుర్తించండి.

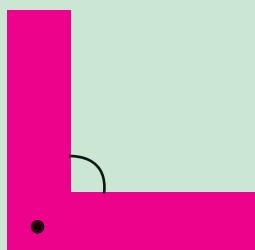
కృత్యం

నీ కోసం ఒక కోణ మాపకాన్ని తయారు చేయి

ఒక చార్పు కాగితాన్ని తీసుకో. దాన్ని రెండు ముక్కలుగా కత్తిరించు. పటంలో చూపబడినట్లుగా ఒక ముక్కపై మరొక ముక్క ఉంచి, దానీ మూలలో ఒక గుండు సూదిని గుచ్చు. ఇప్పుడు ఆ రెండు ముక్కలు గుండుంగా తిరుగుతాయి. ఇప్పుడు కోణమాపకం ఉపయోగానికి తాయారుగా ఉంది.

1

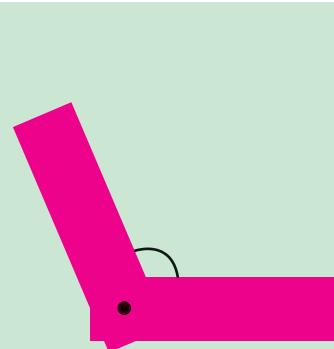
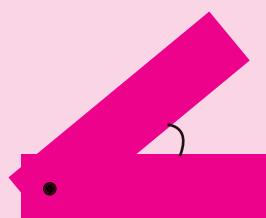

పటంలో చూపిన విధంగా ఆంగ్ల అక్షరం “L”. ఆకారంలా ఉంచండి.

ఈ రెండు ముక్కల మధ్య ఏర్పడ్డ కోణాన్ని గమనిస్తున్నావా? దీన్నే లంబకోణం అని అంటారు.

ఈ రెండు ముక్కల్ని ఈ విధంగా బిగించండి.

ఒక ముక్క మరొక ముక్క వైపు వంగింది. ఇప్పుడు ఓ కొత్త కోణం రూపొందింది. అది లంబకోణం కంటే చిన్నదిగా ఉంది. దాన్ని అల్పకోణం లేక లఘుకోణం అని అంటారు.

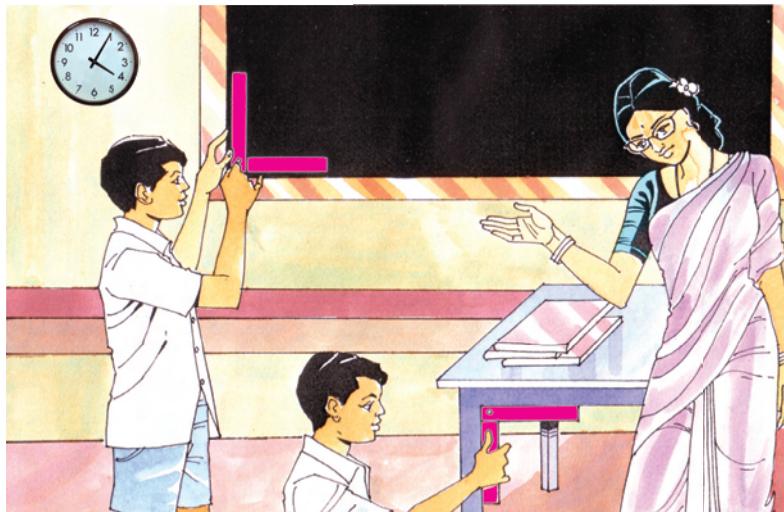
పటంలో చూపిన విధంగా బిగించండి. ఒక ముక్క మరొక ముక్కకు దూరంగా వంగింది. అందువల్ల మరొక కొత్త కోణం రూపొందింది. అది లంబకోణం కంటే పెద్దది. దాన్ని అధిక కోణం లేక గురుకోణం అని అంటారు.

కృత్యం

తరగతి గదిలో కోణమాపకాన్ని ఉపయోగించి లంబ, అల్ప, గురు కోణాల్ని గుర్తించండి.

కోణాలు ఏర్పడే రెండు చోట్లను ఉదాహరణలుగా ఇవ్వబడినాయి. మరి కొన్నింటిని గుర్తించి పట్టికను పూర్తి చేయండి.

కోణం ఏర్పడే చోట్లు	కోణ మాపకం	కోణం పేరు
నల్లబల్ల యొక్క మూల		లంబ కోణం
గడియారంలోని ముఖ్య		గురు కోణం

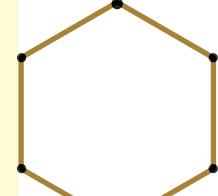
కారితాన్ని మడిచే కృత్యం

మెట్టు : 1 చతురస్రాకారంలో ఉన్న కారితాన్ని తీసుకోండి.		మెట్టు : 2 దాన్ని రెండు సమభాగాలుగా మడవండి.	
మెట్టు : 3 మరొకసారి రెండు సమభాగాలుగా మడిచి ఒత్తండి.		మెట్టు : 4 చివరి మడతను విప్పండి. కారితం సగానికి మడచినట్లు ఉంటుంది.	
మెట్టు : 5 కారితపు ఒక మూలను తీసుకోని చిత్రంలో చూపిన విధంగా మడవండి.			
రేఖలతో రూపొందిన ఒక లంబకోణం, దాని కంటే ఒక చిన్న కోణం. లంబకోణం కంటే ఒక పెద్ద కోణం కారితంలో కనిపిస్తాయి. ఈ కోణాల్ని గుర్తించాక వివిధ రంగులతో వాటిని నింపండి.			

జట్టు కృత్యం

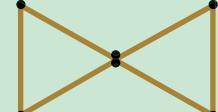
ఉపాధ్యాయిని ఆరుగురు విద్యార్థుల్ని స్కిప్పింగ్ త్రాళ్ళతో బాటు నిలబెట్టాలి. తర్వాత పటంలో చూపినట్లు ఆకారాన్ని వాళ్ళతో రూపొందించాలి.

ఒక విద్యార్థిని మధ్య భాగానికి రమ్మని చెప్పాలి. ఆ ఆకారం పటంలో చూపిన విధంగా మారుతుంది.

అటు తర్వాత మరొక విద్యార్థిని మధ్య భాగానికి రమ్మని చెప్పాలి. ఇప్పుడు వేరొక కౌత్త రూపం లభిస్తుంది.

కోణం మారినప్పుడు ఆకారం కూడా మారుతుంది.

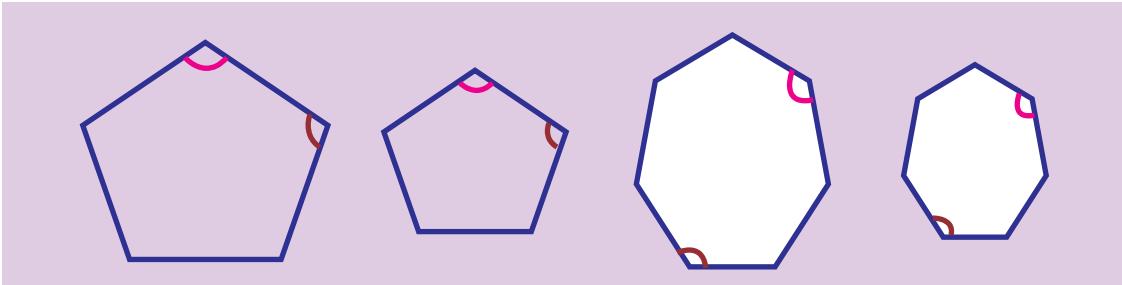
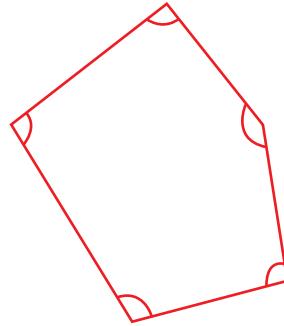

ఆభ్యాస సమయం

గడిం

- ❖ ఆకారాన్ని చూసి సమాధానం చేపుండి.

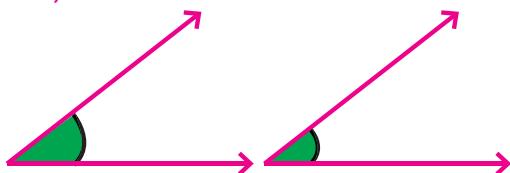
రంగుతో గుర్తించిన కోణం అతి పెద్ద కోణం

- ❖ పై ఆకారాల్ని చూసి సరియైన సమాధానానికి (✓) గుర్తు పెట్టండి.
గులాబి రంగుతో గుర్తించిన కోణాలు సమానమా ? (అవును / కాదు)
గోధుమ రంగుతో గుర్తించిన కోణాలు సమానమా ? (అవును / కాదు)
- ❖ ఈ కింది పటాల్లో ఇవ్వబడ్డ కోణాల్ని పీసల్చండి. మీ కోణ మాపకాన్ని ఉపయోగించి కోణాల్ని కొలవండి.

కింది ప్రశ్నకు సమాధానం ఇవ్వండి.

1. ఈ రెండు కోణాలు సమానమా ? (అవును / కాదు)

జట్టుకృత్యం

బక్క పొడవు ఉన్న 3, 4, 5, 6, 7, 8 పుల్లల్ని తీసుకోండి. వీటిలో వివిధ నిండైన ఆకారాల్ని కోణాల్ని మార్చి రూపొందించండి.

కోణం మరియు సమయం

ఈ కింది గడియారాల్లో లంబ కోణాన్ని రూపొందించే విధంగా ముళ్లను గీసి సమయాన్ని రాయండి.

3:00

ఈ కింది గడియారాల్లో అల్ప కోణాన్ని రూపొందించే విధంగా ముళ్లను గీసి సమయాన్ని రాయండి.

5:35

ఈ కింది గడియారాల్లో అధిక కోణాన్ని రూపొందించే విధంగా ముళ్లను గీసి సమయాన్ని రాయండి.

10:35

ఈ కింది గడియారపు ముళ్లచే ఏర్పడిన కోణాన్ని కాలాన్ని రాయండి.

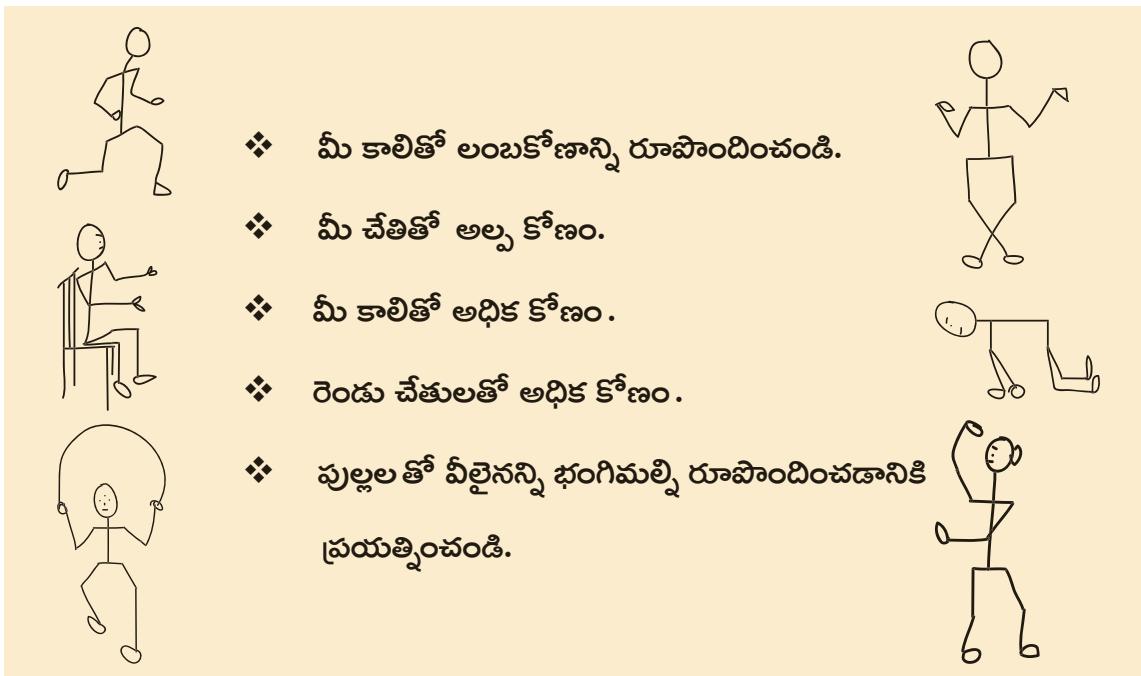

4:05

కోణం మరియు భంగిమలు

ఈ కింది పుల్లల చిత్రాల్లో ఏర్పడిన కోణాల్ని గమనించి, కోణాల్ని రూపొందించండి.

ఆంగ్ అక్షరాల్లో కోణాలు

MANO HAR

పేరులో మొత్తం 12 లంబ , 13 అల్ప, 5 అధిక కోణాలు ఉన్నాయి.

అభ్యాస సమయం

- ❖ నీ పేరు, మీ నాన్న పేరు, మీ అమ్మ పేర్లను సరళ రేఖల్లిన్న ఉపయోగించి రాయండి. కోణాల్ని లెక్కించండి.

పేరు	లంబ కోణాల సంఖ్య	అల్ప కోణాల సంఖ్య	అధిక కోణాల సంఖ్య

- ❖ ఈ కింది ఉద్యానవన చిత్రంలో అనేక కోణాలున్నాయి.

గుర్తించడానికి రంగు పెన్నిళ్లను వాడండి.

- లంబ కోణాన్ని ఎరుపు రంగుతో గుర్తించండి.
- లంబ కోణం కంటే అధికంగా ఉండే కోణాన్ని నీలపు రంగుతో గుర్తించండి.
- లంబ కోణం కంటే తక్కువగా ఉండే కోణాన్ని పచ్చ రంగుతో గుర్తించండి.

- ❖ ఈ కింది చిత్రాల్లో ఏదైన కోణాల్ని చూడండి. దానికి తగిన గదుల్లో
 (✓) గుర్తు పెట్టండి.

చిత్రం	లంబ కోణం	అర్ధిక కోణం	అల్ప కోణం

ప్రాజెక్టు పని

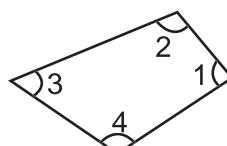

వివిధ చిత్రాల్ని సేకరించి మీ నోటు పుస్తకంలో అతికించండి.

చిత్రాల్లోని కోణాల్ని గుర్తించి కోణం పేర్లను రాయండి.

కార్యాచరణ పత్రం

1. లంబ కోణం కొలత కంటే తక్కువగా ఉన్న కోణాన్ని _____ అంటారు.
- i) అల్ప కోణం
  - ii) అధిక కోణం
  - iii) సరళ కోణం
  - iv) లంబ కోణం
2. లంబ కోణం కొలత కంటే ఎక్కువగా ఉన్న కోణాన్ని _____ అంటారు.
- i) అల్ప కోణం
  - ii) అధిక కోణం
  - iii) లంబ కోణం
  - iv) సున్న కోణం
3. కింది గడియారాలలో అల్ప కోణాన్ని సూచించే గడియారం _____
- i)
  - ii)
  - iii)
  - iv)
4. కింది వాటిల్లో అతి తక్కువ కొలత ఉండే కోణం _____
- i)
  - ii)
  - iii)
  - iv)
5. పక్క పటంలో ఉండే పెద్ద కోణం _____
- i) 1
  - ii) 2
  - iii) 3
  - iv) 4

కృత్యం

కోణమాపకాన్ని ఉపయోగించి కోణాల్ని గుర్తించండి.

1. నల్లబల్ల యొక్క మూల
2. గడియారంలోని ముళ్ల

2

అంచన వేయడం

మాల, రాణితో మాటల్లాడింది. ఇక్కడ చూడు మా నాన్న రెండు అరటి గెలల్ని తోట నుండి తెచ్చాడు.

అవునా ? అంటూ రాణి పరుగున వచ్చింది. మాల, రాణిని ఒక్కొక్క గెలల్ని ఎన్న పండ్లు ఉన్నాయో నువ్వు చెప్పగలవా ? అని ప్రశ్నించింది.

రాణి గెలలను నిశితంగా పరిశీలించి మొదటి గెలల్ ఉఱ్ఱాయింపుగా 80 అరటి పండ్లు, రెండవ గెలల్ కింది 90.

మొత్తం 170 పండ్లు ఉన్నాయి అని చెప్పింది.

తరువాత వాళ్లు అరటి పండ్లను లెక్కించాలని నిశ్చయించుకున్నారు. ఒక్కొక్క అరటి పండ్లుపై గుర్తు వేస్తూ అరటి పండ్లను లెక్కించారు.

మొదటి గెలల వాస్తవంగా ఉన్న అరటి పండ్లు **75**

ఉజ్జ్వాలుంపుగా చెప్పిన సంఖ్య **80**

వ్యత్యాసం **05**

రెండవ గెలలో వాస్తవంగా ఉన్న అరటి పండ్లు **92**

ఉజ్జ్వాలుంపుగా చెప్పిన సంఖ్య **90**

వ్యత్యాసం **2**

రెండు గెలలో వాస్తవంగా ఉన్న అరటి పండ్లు **167**

ఉజ్జ్వాలుంపుగా చెప్పిన సంఖ్య **170**

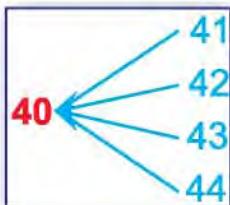
వ్యత్యాసం **3**

వాస్తవ సంఖ్యకు చాలా దగ్గరగా ఈషించి చెప్పినందుకు మాల రాణిని మెచ్చుకుంది.

సంఖ్య రేఖపై నిలిచిన విద్యార్థుల్ని, వాళ్ల తిరిగి ఉండే చోటును గమనించండి.

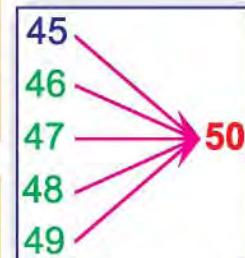
దీనిలో ఉన్న సంఖ్యలు **40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50**.

41, 42, 43, 44, సంఖ్యలు 50 కంటే 40కి దగ్గరగా ఉన్నాయి కాబట్టి వాటిని **40**కి సరి చేయవచ్చును. అంటే వాటి దగ్గరున్న దశకాలకు సరిచేయడం. అవుతుంది.

46, 47, 48, 49, సంఖ్యలు 40 కంటే 50కి దగ్గరగా ఉన్నాయి కాబట్టి వాటిని **50**కి సరి చేయవచ్చును. అంటే వాటి దగ్గరున్న దశకాలకు సరిచేయడం. అవుతుంది.

45 సంఖ్య రేఖ మధ్యలో ఉండడం వల్ల దాన్ని **50**కి సరిచేసి చెప్పడం అనవాయితిగా ఉంది.

ఒక సంఖ్యను దశకానికి సరిచేయవలసి వచ్చినప్పుడు ఆ సంఖ్యను దాని దగ్గరి గుణిజానికి సరిచేస్తాం.

మార్గ మధ్యంలో ఉన్న సంఖ్యను దగ్గరి పెద్ద దశకానికి సరిచేయడం జరుగుతుంది.

కింది సంఖ్యలను దగ్గరున్న దశకాలకు సరిచేయండి.

- (i) 22, (ii) 64, (iii) 73, (iv) 86, (v) 35

- i) 22 సరిచేయడానికి ఉన్న దశకం = 20
- ii) 64 సరిచేయడానికి ఉన్న దశకం = 60
- iii) 73 సరిచేయడానికి ఉన్న దశకం = 70
- iv) 86 సరిచేయడానికి ఉన్న దశకం = 90
- v) 35 సరిచేయడానికి ఉన్న దశకం = 40

ప్రయత్నించండి

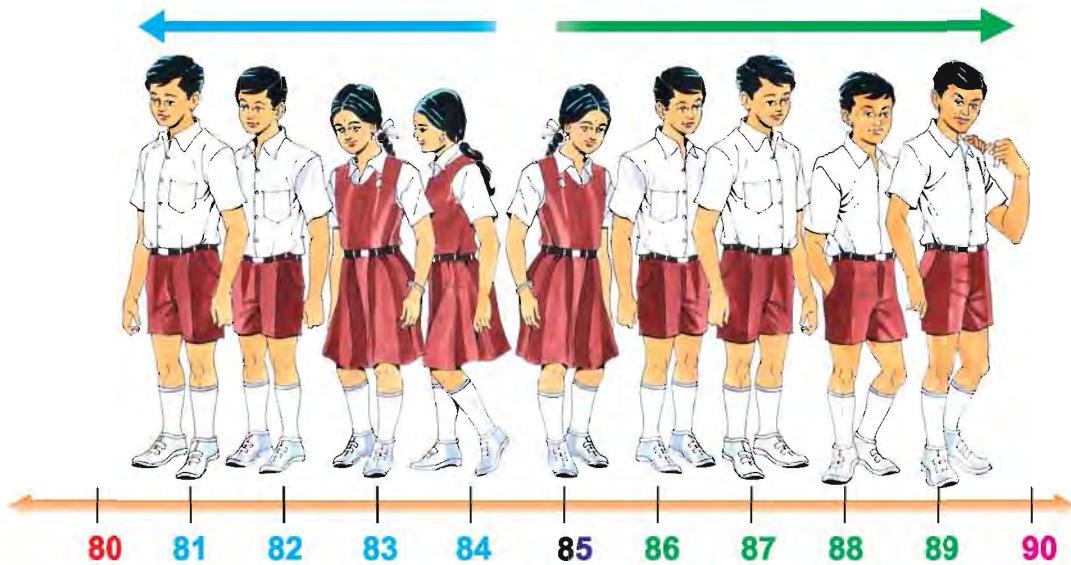
- ఈ కింది సంఖ్యలను దగ్గరున్న దశకాలకు సరిచేయండి.
- i) 74, ii) 81, iii) 37, iv) 26, v) 18, vi) 15.

క్రత్యం

1. రెండంకెల సంఖ్యలను దగ్గరున్న దశకాలకు సరిచేయండి.

2. 80 నుండి 90 వరకు గల సంఖ్యలకు 9 మంది విద్యార్థులతో ఒక సంఖ్యరేఖను గియండి.

లెక్కను అంచనా వేయడం

కింది సంఖ్యలను దగ్గరున్న దశకాలకు సరిచేయండి. ఇచ్చిన రెండు సంఖ్యలకు వాస్తవమైన జవాబును లెక్కించండి. ఈ రెండింటిలో వాస్తవమైనది / అంచనా వేసినది, వీటిలో ఏది ఎక్కువ లేక సమానం గుర్తించండి.

సంఖ్యలు	అంచనా వేసింది	వాస్తవమైంది	వ్యత్యాసం	ఏది ఎక్కువ
i) $37 + 22$	$40 + 20 = 60$	$37 + 22 = 59$	1	అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
ii) $44 + 33$				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
iii) $19 + 54$				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
iv) $66 + 28$				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం

సంఖ్యలు	అంచనా వేసింది	వాస్తవమైంది	వ్యత్యాసం	ఏది ఎక్కువ
i) $62 - 27$	$60 - 30 = 30$	$67 - 27 = 35$	5	అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
ii) $94 - 31$				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
iii) $75 - 44$				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
iv) $53 - 18$				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం

సంఖ్యలు	అంచనా వేసింది	వాస్తవమైంది	వ్యత్యాసం	ఏది ఎక్కువ
i) 44×29	$40 \times 30 = 1200$	$44 \times 29 = 1276$	76	అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
ii) 26×17				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
iii) 34×43				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
iv) 57×62				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం

సంఖ్యలు	అంచనా వేసింది	వాస్తవమైంది	వ్యత్యాసం	ఏది ఎక్కువ
i) $64 \div 28$	$60 \div 30 = 2$	$64 \div 28 = 2$	0	అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
ii) $81 \div 22$				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
iii) $93 \div 26$				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం
iv) $89 \div 36$				అంచనా వేసినది / వాస్తవమైనది / సమానం

కూడిక

బక పొరశాలలో Vవ తరగతి 'A' విభాగంలో 44 విద్యార్థులు ఉన్నారు. Vవ తరగతి 'B' విభాగంలో 48 విద్యార్థులు ఉన్నారు. రెండు విభాగాల విద్యార్థుల కోసం ప్రశ్న ప్రతాలు ఎన్ని, అంచన వేసిన మదింపుకు వాస్తవమైన మదింపుకు వ్యత్యాసం కనుగొనండి.

$$\text{అంచన వేయబడ్డ ప్రశ్న ప్రతాలు } V \text{ 'A'} \text{ కోసం = 40}$$

(దగ్గరి దశకాలకు సరి చేయ బడింది)

$$\text{అంచన వేయబడ్డ ప్రశ్న ప్రతాలు } V \text{ 'B'} \text{ కోసం = 50}$$

(దగ్గరి దశకాలకు సరి చేయ బడింది)

$$\text{అంచన వేయబడ్డ మొత్తం ప్రశ్న ప్రతాలు} = 40 + 50 = 90$$

$$\text{అంచన వేయబడ్డ ప్రశ్న ప్రతాలు } V \text{ 'A'}, V \text{ 'B'} \text{ కోసం = } 44 + 48 = 92$$

$$\text{వ్యత్యాసం} = 92 - 90 = 2$$

$$\text{ఏది ఎక్కువ} = \text{వాస్తవం}$$

అల్సీచిచింది

కొన్ని సందర్భాల్లో వాస్తవమైన సంఖ్య, అంచన వేయబడ్డ సంఖ్య కంటే తక్కువగా ఉంటుంది.

తీసివేత

విద్యార్థుల వసతి గృహంలో 75 కి.గ్రా పప్పు, మొదటి వారంలో ఉండింది. 65 కి.గ్రా పప్పు, ఆ వారంలో ఉపయోగించ వచ్చునని అంచన వేయబడింది. ఆ వారం చివరిలో అంచన వేయబడ్డ పప్పు, బరువుకు వాస్తవమైన పప్పు, బరువునకు మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసాన్ని కనుగొనండి.

$$\text{అంచన వేయబడ్డ పప్పు, మొదటి వారం కోసం = 80 \text{ kg}$$

(దగ్గరి దశకాలకు సరి చేయ బడింది)

$$\text{ఆ వారంలో అంచన వేయబడ్డ ఉపయోగించిన పప్పు} = 70 \text{ kg}$$

(దగ్గరి దశకాలకు సరి చేయ బడింది)

$$\text{ఆ వారంలో అంచన వేయబడ్డ మిగిలిన పప్పు, బరువు} = 80 - 70 \\ = 10 \text{ kg}$$

$$\text{ఆ వారంలో వాస్తవంగా మిగిలిన పప్పు, బరువు} = 75 - 65 \\ = 10 \text{ kg}$$

$$\text{వ్యత్యాసం} = 0$$

$$\text{ఏది ఎక్కువ} = \text{సమానం}$$

గుణకారం

ఒక నిర్వాణపు పనిలో ఒక రోజుకు 65 మంది పని చేశారు. ఆ పని 44 రోజులుగా జరిగింది. ఆ పనిలో అంచన వేయబడ్డ మనుషుల వేతనాన్ని కనుగొని, వాస్తవమైన మనుషుల సంఖ్యను కనుగొనండి.

రెండు జవాబులను పోల్చుండి.

$$\text{అంచన వేయబడ్డ మనుషుల సంఖ్య} = 70 \text{ మంది}$$

(దగ్గరి దశకాలకు సరి చేయ బడింది)

$$\text{అంచన వేయబడ్డ పని రోజులు} = 40 \text{ రోజులు}$$

(దగ్గరి దశకాలకు సరి చేయ బడింది)

$$\text{అంచన వేయబడ్డ పని రోజులు} = 70 \times 40$$

$$= 2800 \text{ మంది}$$

$$\text{అంచన వేయబడ్డ పని మనుషులు} = 65 \times 44$$

$$= 2860 \text{ మంది}$$

$$\text{వ్యత్యాసం} = 2860 - 2800$$

$$= 60 \text{ మంది}$$

భూగాపోరం

ఒక కొబ్బరి తోటలో 96 కొబ్బరి చెట్లు ఉన్నాయి. ఒక రోజుకు 24 చెట్ల నుండి కొబ్బరి కాయలు కోయబడుతాయి. 96 చెట్లనుండి ఎన్న రోజుల్లో కొబ్బరికాయలు కోయబడుతాయి. అంచన వేయబడ్డ రోజులను, వాస్తవమైన రోజులను కనుగొని, జవాబును పోల్చుండి.

$$\left. \begin{array}{l} \text{అంచన వేయబడ్డ తోటలోని కొబ్బరి చెట్లు} \\ (\text{దగ్గరి దశకాలకు సరి చేయ బడింది}) \end{array} \right\} = 100$$

$$\left. \begin{array}{l} \\ (\text{దగ్గరి దశకాలకు సరి చేయ బడింది}) \end{array} \right\} = 20$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{అన్ని కొబ్బరి చెట్లనుండి కొబ్బరి కాయలను కోయుటకు} \\ \text{అంచన వేయబడ్డ రోజులు} \end{array} \right\} = 100 \div 20 = 5 \text{ రోజులు}$$

$$\text{వాస్తవంగా అవసరమగు రోజులు} = 96 \div 24 = 4 \text{ రోజులు}$$

$$\text{వ్యత్యాసం} = 5 - 4 = 1 \text{ రోజు}$$

$$\text{ఏది ఎక్కువ} = \text{అంచనావేసింది.}$$

అభ్యర్థి సమయం

- 1) ఒక సదస్సులో మొదటి రోజు 64 మంది విద్యార్థులు పాల్గొన వచ్చునని ఎదురు చూశారు. రెండవ రోజు 73 మంది విద్యార్థులు పాల్గొన వచ్చునని ఎదురు చూశారు. రెండు రోజులకు భోజనం తయారు చేయడానికి అంచన వేయబడ్డ విద్యార్థుల సంఖ్య, వాస్తవమైన విద్యార్థుల సంఖ్యను కనుగొనండి. అంచన వేయబడ్డ సంఖ్య వాస్తవమైన సంఖ్య కంటే ఎంత ఎక్కువ? తక్కువ? వ్యత్యాసం కనిపెట్టండి.
- 2) ఒక పరీక్షను 84 మంది విద్యార్థులు రాశారు. వారిలో 76 మంది ఉత్తీర్ణులైనా అంచనా వేయబడ్డ వాస్తవమైన ఉత్తీర్ణులుకాని విద్యార్థుల సంఖ్యను కనుగొనండి. అంచన వేయబడ్డ సంఖ్య వాస్తవమైన సంఖ్య కంటే ఎక్కువ? తక్కువ? వ్యత్యాసం కనిపెట్టండి.
- 3) 24 రోజులు ఒక కంప్యూటర్ ఐఫిషియల్ సిబిరం జరిగింది. ఆ సిబిరంలో ఒక్కొక్క రోజు 48 విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు. 24 రోజులకు రోజువారి కార్యాచరణ పత్రం (Work done sheet)ను తయారు చేయడానికి అంచన వేయబడ్డ, వాస్తవంగా ఎంత మంది విద్యార్థులు ఆ సిబిరంలో పాల్గొన్నారో కనుగొనండి. అంచన వేయబడ్డ సంఖ్య వాస్తవమైన సంఖ్య కంటే ఎక్కువ? తక్కువ? వ్యత్యాసం కనిపెట్టండి.
- 4) ఒక హిచాలో 72 లీటర్ల నూనె ఉంది. ఆ నూనెను టీన్లలో పోయాలి (ఒక్కొక్క టీన్లలో 24 లీటర్ల నూనెను పోయవచ్చు), ఎన్ని టీన్లు అవసరం? అంచన వేయబడ్డ సంఖ్య వాస్తవమైన సంఖ్య కంటే ఎక్కువ, తక్కువ? వ్యత్యాసం కనిపెట్టండి.

తమాచా కోసం

సంఖ్యల అమరికల్ని కొనసాగించండి. వాటిలోని వైవిద్యాన్ని తెలుసుకోండి

$$\begin{array}{r}
 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 + 10 = 55 \\
 11 + 12 + 13 + 14 + 15 + 16 + 17 + 18 + 19 + 20 = 155 \\
 21 + 22 + 23 + 24 + 25 + 26 + 27 + 28 + 29 + 30 = 255 \\
 31 + 32 + 33 + 34 + 35 + 36 + 37 + 38 + 39 + 40 = 355 \\
 41 + 42 + 43 + 44 + 45 + 46 + 47 + 48 + 49 + 50 = 455
 \end{array}$$

= _____

= _____

= _____

= _____

= _____

కృతి

- 1) వాస్తవమైన మదింపును కనిపెట్టండి
  - 2) దగ్గరి దశకానికి అంచన వేసి జవాబును కనుగొనండి
  - 3) కింద ఉన్న గడులలో రెండు జవాబులను గుర్తించండి.
- 1) $14 + 17$ 6) $35 + 35$
 2) $16 + 18$ 7) $44 + 45$
 3) $27 + 22$ 8) $45 + 46$
 4) $26 + 25$ 9) $54 + 59$
 5) $31 + 38$

- 1) వాస్తవమైన మదింపును కనిపెట్టండి
  - 2) దగ్గరి దశకానికి అంచన వేసి జవాబును కనుగొనండి
  - 3) కింద ఉన్న గడులలో రెండు జవాబులను గుర్తించండి.
- 1) $84 \div 12$
 2) $26 \div 13$
 3) $60 \div 15$
 4) $99 \div 11$
 5) $56 \div 14$

- 1) వాస్తవమైన మదింపును కనిపెట్టండి
  - 2) దగ్గరి దశకానికి అంచన వేసి జవాబును కనుగొనండి
  - 3) కింద ఉన్న గడులలో రెండు జవాబులను గుర్తించండి.
- 1) 11×11 10) 52×56
 2) 16×14 11) 57×57
 3) 24×23 12) 69×64
 4) 25×23 13) 68×67
 5) 25×25 14) 76×23
 6) 32×35 15) 75×75
 7) 36×39 16) 79×89
 8) 44×45 17) 89×87
 9) 46×46

0	3	1	4	6
2	1	1	10	35
3	3	4	8	89
8	8	4	9	1
5	5	4	7	90
9	9	9	6	6
8	8	8	0	94
5	5	1	8	0
9	9	5	1	94
6	6	0	0	94
6	6	2	4	0
4	4	3	0	0
1	1	1	0	0
4	4	1	1	0
1	1	1	4	0
1	1	1	1	4

10	8	3
92	36	47
99	6	58
15	5	69
23	9	74
7	81	2

222	152	76	384	90
565	88	21	532	1642
123	20	24	344	111
375	25	6	52	535
673	351	67	80	169404
333	196	543	275	45

వ్యత్తాలకు రంగు వేయండి. ఇప్పుడు మనకు ఏమివస్తుంది? _____

కృత్యం

గడిఁడం

- i) చింతగింజిలు, గోళీలు, పూసలు తీసుకోండి. వాటిలో కొన్నింటిని మీ చేతిలోకి తీసుకోండి. మీ మిత్రునికి చూపి అవి ఎన్ని ఉన్నాయో ఉతారుగా చెప్పమనండి. (అంచనా వేయమనండి) అతడు చెప్పిన దానిని గుర్తుంచుకోండి. ఇప్పుడు వాటిని లెక్కించండి. మీరు లెక్కించిన సంఖ్యను, మీ మిత్రుడు చెప్పిన సంఖ్యను పదికి దగ్గరగా అంచనా వేయండి. ఇద్దలదీ ఒకటే అయితే మీ మిత్రుని ప్రైస్టిపోంచండి. ఈ కృత్యాన్ని కొనసాగించండి.

- ii) వేపచెట్టు కొమ్మలోని కొన్ని ఈనెలను తీసుకోండి. ఎన్ని ఆకులున్నాయో మీ మిత్రుని ఉతారుగా చెప్పమనండి. ఆ ఆకులను సలగా లెక్కించండి. రెండింటిని పదికి దగ్గరగా పోల్చండి. రెండు సంఖ్యలూ ఒకటేనా? గమనించండి.

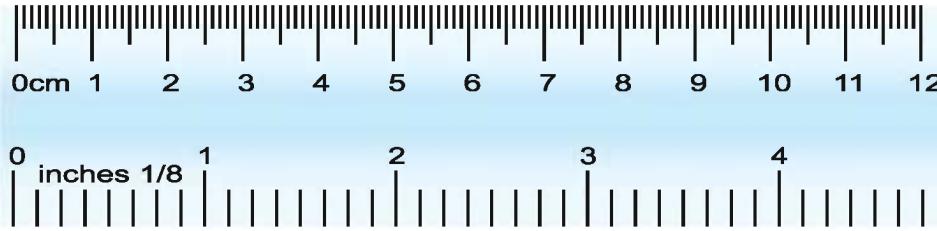

- iii) గ్రంథాలయంలోని ఒక అరలో ఎన్ని వున్టకాల ఉన్నాయో ఉపహాంచండి. తర్వాత సలగా లెక్కించండి. రెండింటిని పదికి దగ్గరగా అంచనా వేయండి. రెండు సంఖ్యలను పోల్చండి.

3

పొడవు

పైన ఇచ్చిన కోలబద్దలో 1 సె.మీ పొడవును పది సమభాగాలుగా విభజింప బడింది.
ఆ ఒక్కొక్క చిన్న భాగాన్ని మి.మీ. అంటారు.

కాబట్టి 1 సం.మీ. = 10 మి.మీ.

బట్టల అంగడివాడు బట్టలను మీటర్లు (మీ.)
సెంటీమీటర్లు (సె.మీ.) క్రత్తి కోలుస్తాడు.

గుర్తుంచుకోండి

1 మీ. = 100 సం.మీ.

పెలిఫోన్, కరెంటు, కేబుల్ కమ్ముల పొడవుల్లి మీటర్లతో కోలుస్తారు.
రోడ్లు, నదులను కిలోమీటర్లతో కోలుస్తారు.

1 కి.మీ = 1000 మీ.

పైన ఇచ్చిన ప్రమాణాల్లి పోల్చుదాం !

కిలోమీటర్ (కి.మీ) మీటర్ కంటే పెద్దది. మీటర్ (మీ) పొడవుకు ప్రమాణం
సెంటీమీటర్ (సె.మీ.), మిలీ మీటర్ (మి.మీ) అనేవి మీటర్ కంటే చిన్నవి.

సెంబీ మీటర్లని మిల్లీ మీటర్లగా మార్చండి.

ఈ చాక్టెట్ పిాడవు _____ సం.మీ.

అదే చాక్టెట్ పిాడవు _____ మి.మీ.

గుర్తుంచుకోండి

$$1 \text{ సం.మీ} = 10 \text{ మి.మీ}$$

సెంబీ మీటర్లని మిల్లీ మీటర్లగా మార్చానికి
సెంబీ మీటర్లను 10 తో గుణించాలి.

ఉదాహరణల్ని గమనించి పట్టికను పూర్తించండి.

- i) 4 సం.మీ. = 4 × 10 మి.మీ. = 40 మి.మీ.
- ii) 7 సం.మీ. = 7 × 10 మి.మీ. = 70 మి.మీ.
- iii) 10 సం.మీ. = 10 × _____ మి.మీ. = _____ మి.మీ.
- iv) 12 సం.మీ. = 12 × _____ మి.మీ. = _____ మి.మీ.

ప్రయత్నించండి

ఈ కింది వాటని మీటర్లను మిల్లీ మీటర్లగా మార్చండి.

- i) 6 సం.మీ.   ii) 9 సం.మీ.   iii) 5 సం.మీ.
- iv) 15 సం.మీ.   v) 20 సం.మీ.   vi) 35 సం.మీ.

మీటర్లను మిల్లీ మీటర్లగా మార్చండి.

గుర్తుంచుకోండి

$$1 \text{ మీ.} = 1000 \text{ మి.మీ.}$$

మీటర్లను మిల్లీ మీటర్లగా మార్చానికి
మీటర్లను 1000 తో గుణించాలి.

ఉదాహరణల్ని గమనించి పట్టికను పూర్తించండి.

- i) 6 మీ. = 6 × 1000 = 6000 మ.మీ.
- ii) 8 మీ. = 8 × ____ = 8000 మ.మీ.
- iii) 10 మీ. = 10 × 1000 = 10000 మ.మీ.
- iv) 13 మీ. = 13 × ____ = ____ మ.మీ.
- v) 19 మీ. = 19 × ____ = ____ మ.మీ.

ప్రయత్నించండి

కింద ఇచ్చిన కోలతలను మిల్లీ మీటర్లుగా మార్చండి.

- i) 5 సం.మీ.
- ii) 8 సం.మీ.
- iii) 9 సం.మీ.
- iv) 14 మీ.
- v) 18 మీ.
- vi) 32 మీ.

మిల్లీ మీటర్లను సంటే మీటర్లగా మార్చండి.

నీ చిట్టికన వేలు కొలత 40 మిల్లీ మీటర్లగా ఉంటే దాని కొలతను

సం.మీ లలో చెప్పు.

10 మ.మీ. = 1 సం.మీ, 40 మ.మీ. = $(40 \div 10)$ సం.మీ. = 4 సం.మీ.

గుర్తుంచుకోండి

10 మ.మీ. = 1 సం.మీ.

మిల్లీ మీటర్లను సంటే మీటర్లగా మార్చడానికి,

మిల్లీ మీటర్లను 10లో భాగించాలి.

ఉదాహరణల్ని గమనించి పట్టికను పూర్తించండి.

- i) 20 మ.మీ. = 20 ÷ 10 సం.మీ. = 2 సం.మీ.
- ii) 110 మ.మీ. = 110 ÷ 10 సం.మీ. = 11 సం.మీ.
- iii) 170 మ.మీ. = 170 ÷ ____ = ____ సం.మీ.
- iv) 500 మ.మీ. = 500 ÷ ____ = ____ సం.మీ.

కిలో మీటర్లను మీటర్లగా మార్చండి.

$$1 \text{ కి.మీ.} = 1000 \text{ మీ.}$$

గుర్తుందుకోండి

కిలో మీటర్లను మీటర్లగా మార్చడానికి
కిలో మీటర్లని 1000 తో భాగించాలి.

ఉదాహరణల్ని గమనించి పత్రికను పూర్తించండి

i) 4 కి.మీ. = 4×1000 మీ. = 4000 మీ.

ii) 7 కి.మీ. = $7 \times \underline{\quad}$ = $\underline{\quad}$ మీ.

iii) 12 కి.మీ. = 12×1000 మీ. = 12000 మీ.

iv) 14 కి.మీ. = $14 \times \underline{\quad}$ = $\underline{\quad}$ మీ.

v) 8 కి.మీ. 400 మీ. = 8×1000 మీ. + 400 మీ.
= 8000 మీ. + 400 మీ. = 8400 మీ.

vi) 15 కి.మీ. 500 మీ. = $15 \times \underline{\quad} + 500$ మీ. = $\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$ మీ.

vii) 18 కి.మీ. 50 మీ. = $18 \times \underline{\quad} + 050$ మీ. = $\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$ మీ.

viii) 20 కి.మీ. 5 మీ. = $20 \times \underline{\quad} + 005$ మీ. = $\underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$ మీ.

ప్రయత్నించండి

కింద ఇచ్చిన కొలతలను మీటర్లగా మార్చండి.

i) 5 కి.మీ.   ii) 10 కి.మీ.   iii) 15 కి.మీ.

iv) 45 కి.మీ.   v) 6 కి.మీ. 500 మీ.   vi) 9 కి.మీ. 600 మీ.

vii) 10 కి.మీ. 50 మీ.   viii) 13 కి.మీ. 5 మీ.   ix) 21 కి.మీ. 500 మీ.

కూడిక

కూడండి : 8 మీ 50 సెం.మీ , 6 మీ 70 సెం.మీ

మీ	సెం.మీ.
1	
8	50
+	
6	70
15 మీ	20 సె.మీ.

సెంటీ మీటర్లను కూడండి.

$$50 + 70 = 120 \text{ సె.మీ.}$$

మీటర్లగా మార్చండి.

$$120 \text{ సె.మీ} = 1 \text{ మీ } 20 \text{ సె.మీ}$$

మీటర్లను కూడండి.

$$1+8+6 = 15 \text{ మీ.}$$

ప్రయోగం

ఈ కింది లెక్కలను కూడండి.

- i) 20 మీ 35 సెం.మీ + 30 మీ 32 సెం.మీ ii) 16 మీ 35 సెం.మీ + 25 మీ 35 సెం.మీ
- iii) 4 కి.మీ 600 మీ + 5 కి.మీ 500 మీ iv) 7 కి.మీ 800 మీ + 3 కి.మీ 400 మీ

నితిన్ నాన్న తనకు 2 మీ 50 సెం.మీ చోక్కు బట్టను, నితిన్కు 1 మీ 50 సెం.మీ బట్టను కొన్నాడు. అతడు కొన్న మొత్తం బట్ట పొడవు ఎంత?

మీ	సెం.మీ
1	
2	50
+	
1	50
4 మీ	00 సె.మీ.

మొత్తం బట్ట పొడవు 4 మీ.

చెన్నె నుండి తిరుచ్చికి 320 కి.మీ తిరుచ్చి నుండి
మదురైకి 120 కి.మీ చెన్నె నుండి మదురైకి ఉన్న
దూరం ఎంత

కి.మీ		
చెన్నె నుండి తిరుచ్చికి ఉన్న దూరం	=	320
తిరుచ్చి నుండి మదురైకి	= +	120
మొత్తం దూరం	=	<u><u>440 కి.మీ</u></u>

చెన్నె నుండి తిరుచ్చికి ఉన్న మొత్తం దూరం 440 కి.మీ

గమనిక

ఉపాధ్యాయులకు:

ఇదేవిధమైన మరికొన్ని
లక్ష్మీ విధాధ్యులచే
చేయించండి.

తీసివేత

40 మీ 35 సెం.మీ నుండి 35 మీ 40 సెం.మీ లను తీసివేయండి.

మీ	సెం.మీ
39	135
~~40~~	~~35~~
- 35	40
4 మీ	95 సె.మీ

35 సెం.మీ. నుండి 40 సెం.మీ. లను తీసి
వేయడానికి 1 మీ ని సెం.మీలుగా మార్చి,
సెం.మీ తో కూడండి.

$$40 - 1 = 39 \text{ మీ}$$

$$100 + 35 = 135 \text{ సెం.మీ}$$

$$135 - 40 = 95 \text{ సెం.మీ}$$

39 మీ నుండి 35 మీ లను తీసివేయండి.

$$39 - 35 = 4 \text{ మీ}$$

ప్రయత్నించండి

(1) కింది వాటిని తీసి వేయండి.

- i) 15 మీ 25 సెం.మీ – 10 మీ 85 సెం.మీ   ii) 28 మీ 30 సెం.మీ – 25 మీ 55 సెం.మీ
- iii) 50 కి.మీ 300 మీ – 20 కి.మీ 600 సెం.మీ   iv) 75 కి.మీ 300 మీ – 38 కి.మీ 750 మీ
- (2) 900 కి.మీ 300 మీ నుండి 860 కి.మీ 25 మీ లను తీసివేయండి.

బక పొరశాలలో గేట్ నుండి ప్రధానోపాధ్యాయుని కార్యాలయానికి ఉన్న దూరం 400 మీ 75 సెం.మీ ఒక విద్యార్థి 200 మీ 50 సెం.మీ దూరం కార్యాలయం వైపుకి నడిచాడు. కార్యాలయం దగ్గరకు చేరడానికి ఇంకెంత దూరం నడవాలి.

గేట్ నుండి ప్రధానోపాధ్యాయుని

మీ సెం.మీ

కార్యాలయానికి ఉన్న దూరం

= 400 75

విద్యార్థి నడిచిన దూరం

= - 200 50

ఇంకా ఆ విద్యార్థి నడవ వలసిన దూరం

= 200 మీ 25 సెం.మీ

10 మీటర్ల పొడవు ఉన్న ఒక రిబ్బన్ చుట్టును అమ్మ తెచ్చింది. దానిలో 2 మీ. 50 సెం.మీ. పొడవు రిబ్బన్ను కత్తిరించింది, ఇంకా మిగిలిన రిబ్బన్ పొడవు ఎంత?

మీ. సెం.మీ.

9 100

రిబ్బన్ చుట్టుమొత్తం పొడవు

= 10 00

కత్తిరించిన రిబ్బన్ పొడవు

= - 2 50

7 మీ 50 సెం.మీ

గమనిక

ఉపాధ్యాయులకు:

జదేవిధమైన మరికొన్ని
లెక్కల్ని విద్యార్థులచే
చేయండండి.

గుణకారం

30 మీ 40 సెం.మీ లను 6 తో గుణించండి.

మీ	సెం.మీ
2	
30	40
x	6
182 మీ	40 సె.మీ

సంటోమీటర్లను గుణించండి.

$$40 \times 6 = 240 \text{ సెం.మీ.}$$

240 సెం.మీ ను మీటర్లగా మార్చండి.

$$240 \div 100 = 2 \text{ మీ} 40 \text{ సెం.మీ}$$

మీటర్లను గుణించండి.

$$30 \times 6 = 180 \text{ మీ.}$$

మీటర్లను గుణించిన తరువాత కూడండి.

$$180 + 2 = 182 \text{ మీ.}$$

ప్రయోగించండి

కింది వాటిని గుణించండి.

- i) 3 మీ 12 సె.మీ $\times$ 9
 iii) 20 కి.మీ 300 మీ $\times$ 8
 v) 48 కి.మీ 600 మీ $\times$ 4

- ii) 5 మీ 20 సె.మీ $\times$ 6
 iv) 31 కి.మీ 210 మీ $\times$ 7
 vi) 20 కి.మీ 700 మీ $\times$ 8

బట్టలు ఆరవేయడానికి అమ్మ 10 మీ 20 సెం.మీ ల పొడవు ఉన్న నైలాన్ పగ్గాన్ని తెచ్చింది అయితే నైలాన్ పగ్గాల పొడవు ఎంత ?

$$\text{మొదటి పగ్గం పొడవు} = 10 \text{ మీ } 20 \text{ సెం.మీ}$$

$$6 \text{ పగాల పొడవు} = 10 \text{ మీ } 20 \text{ సెం.మీ} \times 6$$

$$= 61 \text{ మీ } 20 \text{ సెం.మీ}$$

$$61 \text{ మీ } 20 \text{ సెం.మీ}$$

మీ	సెం.మీ
1	
10	20
×	6
<hr/>	
61 మీ 20 సెం.మీ	

గమనిక

ఉపాధ్యాయులకు:

జదేవిధమైన మరికొన్ని
లీక్కల్ని విధ్యార్థులచే
చేయించండి.

భూగోళం

10 మీ 50 సెం.మీ లను 3తో భాగించండి

$$10 \text{ మీ } 50 \text{ సెం.మీ} \div 3$$

$$\underline{\quad}$$

$$3 \text{ మీ } 50 \text{ సెం.మీ}$$

మీటర్లను భాగించండి:

$$10 \div 3 = 3 \text{ మీ}, \text{ శేషం } = 1 \text{ మీ}$$

1 మీటరును సెంటీమీటర్లుగా మార్చి

సెంటీమీటర్లతో కూడండి.

$$1 \text{ మీ} = 100 \text{ సెం.మీ}.$$

$$100 + 50 = 150 \text{ సెం.మీ}$$

150 సెం.మీ లను 3 చే భాగించండి

$$150 \div 3 = 50 \text{ సెం.మీ}$$

ప్రయోగించండి

- i) 7 మీ 11 సె.మీ $\div$ 3
 iii) 4 కి.మీ 550 మీ $\div$ 5
 v) 10 కి.మీ 48 మీ $\div$ 8

- ii) 15 మీ 60 సె.మీ $\div$ 4
 iv) 27 మీ 48 సె.మీ $\div$ 6
 vi) 108 కి.మీ 81 మీ $\div$ 9

బక్కెడ్ మైదానంలోని రిట్రాక్ల మొత్తం పొడవు
16కి.మీ 32మీ అయితే బక్కెడ్ పొడవు ఎంత ?

$$\begin{aligned} \text{రిట్రాక్ల పొడవు} &= 16\text{కి.మీ} 32\text{ మీ} \\ 1 \text{ గ్రాం పొడవు} &= \underline{\underline{16\text{కి.మీ} 32\text{ మీ}}} \div 8 \\ &= \underline{\underline{2\text{ కి.మీ} 04\text{ మీ}}} \\ \text{బక్కెడ్ పొడవు} &= \underline{\underline{2\text{ కి.మీ}}} \\ &\quad \underline{\underline{04\text{ మీ}}} \end{aligned}$$

12 దుష్టుల మొత్తం పొడవు 25మీ 44సం.మీ, అయితే 1 దుష్టి పొడవు ఎంత ?

$$\begin{aligned} 12 \text{ దుష్టుల మొత్తం పొడవు} &= 25\text{మీ} 44\text{సం.మీ} \\ 1 \text{ దుష్టి పొడవు} &= \underline{\underline{25\text{మీ} 44\text{సం.మీ}}} \div 12 \\ &= \underline{\underline{2\text{ మీ} 12\text{ సం.మీ}}} \end{aligned}$$

1 దుష్టి పొడవు 2మీ 12సం.మీ

గమనిక

ప్రశ్నలు:

ఇదే విధమైన మరికొన్ని
లెక్కల్ని విడ్చార్చులచే
చేయించండి.

అభ్యాస సమయం

(1) అమృ రెండు చీరలు కొన్నది. 1 చీర పొడవు 6 మీ 50 సం.మీ ఇంకొక చీర పొడవు 5 మీ 50 సం.మీ. ఆ రెండు చీరల మొత్తం పొడవు ఎంత ?

(2) నవీన్ కుమార్ ఇంటినుండి బ్యాంకుకు చేరడానికి 200మీ 50 సం.మీ దూరం నడిచాడు. సాయంత్రం బ్యాంకు నుండి ఇంటికి నడిచాడు.
ఆతడు నడిచిన మొత్తం దూరం ఎంత ?

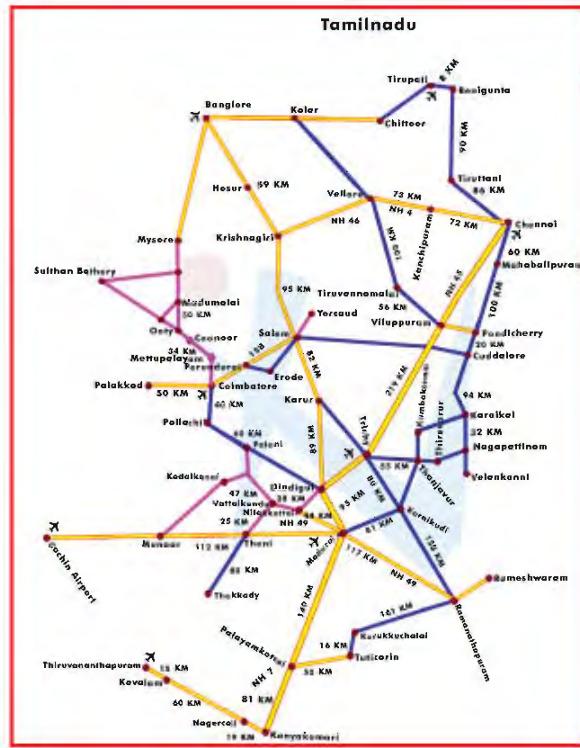

(3) రెండు రోడ్ల పొడవుల పరుగా 25 కి.మీ 500 మీ,
30 కి.మీ 400 మీ. ఆ రెండు రోడ్ల పొడవు ఎంత ?

- (4) ఒక పగ్గం పొడవు 27 మీ 40 సెం.మీ దాని నుండి 20 మీ 30 సెం.మీ పగ్గాన్ని కత్తిరిస్తే మిగిలిన పగ్గం పొడవు ఎంత ?
- (5) అబుహాం పొడవు 1 మీ 60 సెమీ. జేమ్స్ పొడవు 1 మీ 40 సెం.మీ అయితే అబుహాం, జేమ్స్ కంటే ఎంత పొడవుగా ఉన్నాడు ?
- (6) ఒక చేపలు పట్టే పడవ 7 కి.మీ 400 మీ దూరం ప్రయాణించింది. ఇంకోక మోటార్ పడవ 30 కి.మీ 50 మీ ప్రయాణించింది. ఆ రెండు పడవలు ప్రయాణించిన దూరపు వ్యత్యాసం ఎంత ?
- (7) నుమంత్ ఒక పార్చులోని బాటలో 8 సార్లు పరిగెత్తాడు. ఆ బాట పొడవు 500 మీ 10 సెం.మీ. అతడు పరిగెత్తిన మొత్తం దూరం ఎంత ?
- (8) దర్లీ ఉపయోగించే టేపు పొడవు 1 మీ 50 సెం.మీ, అటువంటి 10 టేపులు పొడవు ఎంత ?
- (9) ఒక ఆట మైదానం చుట్టూ కొలత 1500 మీ. ఒక ఆటగాడు దీన్ని ఒక రోజుకు రెండు సార్లు చుట్టితే అతడు ప్రయాణించే మొత్తం దూరం ఎంత ?
- (10) ఒక చుట్టులోని కమ్మీ పొడవు 8 మీ 90 సెం.మీ, దీన్ని 9 సమ భాగాలుగా కత్తిరిస్తే, ఒక భాగం పొడవు ఎంత ?
- (11) రాము ఒక మైదానం చుట్టూ ఒక వారంలో 7 మీ 42 సెం.మీ ల దూరం పరిగెత్తాడు. అయితే ఒక రోజుకు అతడు ప్రయాణించిన దూరం ఎంత ?

నీ సహా విద్యార్థుల ఎత్తులను కొలిచి సెంటీమీటర్లుగా మార్చండి.

వ.సంఖ్య	విద్యార్థి పేరు	ఎత్తు		ఎత్తు (సెం.మీ)
		మీ	సెం.మీ	

- దూరాలకు సంబంధించిన విషయాలు కలిగిన తమిళనాడు మ్యాప్ తీసుకోండి. దానిలో విద్దినా రెండు పట్టణాలను గుర్తించండి. వాటి మధ్య దూరాన్ని మీ నోటు పుస్తకంలో రాయండి. ఈ విధంగా ఐదు ముఖ్య పట్టణాల మధ్య దూరాన్ని రాయండి.
- ఒకలి ఎత్తుకు, లిరువుకు మధ్య విద్దినా సంబంధం ఉండా ? విటికి సంబంధించిన విషయాలను మీ ఉపాధ్యాయులు, తల్లిదండ్రులను అడిగి నోటు పుస్తకంలో రాయండి.
- మీటరు స్నేలను ఉపయోగించి మీ ఇంటిలోని గదుల పొడవు, వెడల్పులను మీ నోటు పుస్తకంలో రాయండి.
- సీకు, సీ నెఱదరుడికి, సీ తండ్రికి చొక్కు కుట్టణానికి కావలసిన బట్టి తొలతను సీ నోటు పుస్తకంలో వేర్చేరుగా రాయండి.

4

బరువు

గాణితం

సుధ తన అమ్మకు వంట సామగ్రి వస్తువుల జాబితాను సరిచూడడానికి సహాయం చేస్తూ ఉంది.

కంరిపప్పు	- 2 కి.గ్రా.500 గ్రా.	తెల్లగడ్డలు	- 200 గ్రా.
ఉద్దిపప్పు	- 1 కి.గ్రా.250 గ్రా.	వీలకలు	- 5 గ్రా.
పెనలు	- 750 గ్రా.	మొంతులు	- 50 గ్రా.
వేరుశనగ	- 500 గ్రా.	కారంపొడి	-100 గ్రా.
ఉప్పు	- 2 కి.గ్రా.	లవంగాలు	- 10 గ్రా.

షైన ఇచ్చిన పట్టిక ఆధారంగా సుధ కొంత సమాచారాన్ని నేకరించడానికి ఇష్టపడుతుంది.
ఆమెకు సహాయం చేయండి.

1. ఇచ్చిన పట్టికలో బరువైన వస్తువు _____ దాని బరువు _____.
2. ఇచ్చిన పట్టికలో తేలికైన వస్తువు _____ దాని బరువు _____.
3. గ్రాముల్లో మాత్రమే కొన్న వస్తువులు _____
4. కిలో గ్రాముల్లో మాత్రమే కొన్న వస్తువులు _____.

మార్కెటం

సుధను అమే తండ్రి ఈ కింది ప్రశ్న అడిగారు.
సుధా! నీ పుట్టిన రోజుకు నేను 1 కి.గ్రా. స్వీట్ ఇస్తాను.
దాన్ని నువ్వు నీ స్వీహతులకు (10) సమానంగా ఎలా పంచుతావు?

ఈ లెక్కను మనసులో వేసి సమాధానాన్ని వెంటనే చెప్పాలి
నాన్నా! ఈ లెక్కను వేసేందుకు ఒక సూచన ఇవ్వండి.
అని సుధ అడిగింది.

1 కి.గ్రాను గ్రాములుగా మార్పు అని నాన్న సూచన ఇచ్చారు.

సుధ వెంటనే ఒకౌక్కరికి 100 గ్రాములు ఇస్తానని చెప్పింది.

వెంటనే జవాబు చెప్పినందుకు సుధను మెచ్చుకున్నాడు.

గుర్తుంచుకోండి

1 కి.గ్రా. = 1000 గ్రా

$\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. = 500 గ్రా

$\frac{1}{4}$ కి.గ్రా. = 250 గ్రా

$\frac{3}{4}$ కి.గ్రా. = 750 గ్రా

కిలో గ్రాములను గ్రాములుగా మార్కెటం

కిలో గ్రాములగా మార్కెటానికి, గ్రాములను
1000తో గుణించాలి.

ఉదాహరణల్ని గమనించి పట్టికను పూరించండి.

$$1 \text{ కి.గ్రా.} = 1 \times 1000 = 1000 \text{ గ్రా.}$$

$$2 \text{ కి.గ్రా.} =$$

$$5 \text{ కి.గ్రా.} =$$

$$6 \text{ కి.గ్రా.} =$$

ఒక ప్రమాణంలో కిలోగ్రాములు, గ్రాములు ఉన్నప్పుడు ఆ మొత్తాన్ని గ్రాములుగా మార్చాలంటే కిలో గ్రాముల్ని 1000తో గుణించాలి, ఆ లభ్యాన్నికి గ్రాములు కూడాలి.

ఉదాహరణల్ని గమనించి పట్టికను పూరించండి.

$$\text{i) } 2 \text{ కి.గ్రా. } 300 \text{ గ్రా.} = 2 \times 1000 + 300 = 2000 + 300 = 2300 \text{ గ్రా.}$$

$$\text{ii) } 9 \text{ కి.గ్రా. } 600 \text{ గ్రా.} =$$

$$\text{iii) } 3 \text{ కి.గ్రా. } 60 \text{ గ్రా.} =$$

$$\text{iv) } 7 \text{ కి.గ్రా. } 5 \text{ గ్రా.} =$$

$$\text{v) } 75 \text{ కి.గ్రా. } 8 \text{ గ్రా.} =$$

ప్రయోగించండి

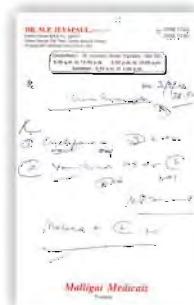
కింది వాటిని గ్రాములుగా మార్చండి.

$$\text{i) } 8 \text{ కి.గ్రా.} \quad \text{ii) } 11 \text{ కి.గ్రా.} \quad \text{iii) } 3 \text{ కి.గ్రా. } 200 \text{ గ్రా.}$$

$$\text{iv) } 4 \text{ కి.గ్రా. } 50 \text{ గ్రా.} \quad \text{v) } 5 \text{ కి.గ్రా. } 70 \text{ గ్రా.} \quad \text{vi) } 10 \text{ కి.గ్రా. } 5 \text{ గ్రా.}$$

చిన్న చిన్న పరిమాణాలు

సుధ తన అన్నకు డాక్టరు రాసిచ్చిన మందుల జాబితాలో 100 మి.గ్రా ఉండడాన్ని పరిశీలనగా చూసింది.

అర్థంకానందు వల్ల నాన్నను అడిగింది. మి.గ్రా అంటే మిలీగ్రాం అని, ఇది చాలా చిన్న వస్తువుల్లి తూచడానికి ఉపయోగపడుతుంది అని నాన్న చెప్పాడు.

ఆమె 100 మి.గ్రా మాత్రను చేతిలో తీసుకుని దాని బరువును గుర్తించింది. 100 మి.గ్రాముల మాత్ర చాలా తక్కువ బరువు ఉన్నప్పుడు 1 మి.గ్రా మాత్ర మరెంత తక్కువ బరువు ఉంటుందో అని సుధ క్షేపించుకుంది.

కృత్యం

100 మి.గ్రా లేక 50 మి.గ్రా ఒక మాత్రను తీసుకుని దాని బరువును గుర్తించండి.
ఒక మిలీగ్రాం ఎంత బరువు ఉంటుందో ఆలోచించండి.

చాలా తక్కువ బరువుల్లి తూచడానికి
మిలీగ్రాం ఉపయోగపడుతుంది.

ఇది చేయండి

రసాయనిక, భౌతిక కాస్ట్రో ప్రయోగ శాలలకు వెళ్లి
మిలీగ్రాముల వినియోగ సమాచారాన్ని సేకరించండి.

ఇది తెలుగుకాండి

1 గ్రా = 1000 మి.గ్రా

గ్రాముల్లి మిలీగ్రాములుగా మార్చడానికి
1000తో గుణించాలి.

గ్రాముల్లి మిలీగ్రాములుగా మార్చడానికి 1000తో గుణించాలి.

i) 1 గ్రా.	=	1×1000	=	1000 మిలీగ్రాములు
ii) 5 గ్రా.	=		=	
iii) 7 గ్రా.	=		=	
iv) 9 గ్రా.	=		=	
v) 11 గ్రా.	=		=	
vi) 16 గ్రా.	=		=	

గ్రాములు, మిలీ గ్రాములు ఉన్న ప్రమాణాన్ని మిలీ గ్రాములుగా మార్చడానికి గ్రాముల్ని 1000 టో గుణించాలి.

ఉదాహరణల్ని గమనించి పత్రీకను పూరించండి.

- i) 3 గ్రా 400 మి.గ్రా = $3 \times 1000 + 400 = 3000$ మి.గ్రా + 400 మి.గ్రా = 3400 మి.గ్రా
- ii) 7 గ్రా 700 మి.గ్రా =
- iii) 6 గ్రా 500 మి.గ్రా =
- iv) 16 గ్రా 75 మి.గ్రా =
- v) 3 గ్రా 20 మి.గ్రా =
- vi) 19 గ్రా 5 మి.గ్రా =

ప్రయత్నించండి

కింది వాటిని మిలీగ్రాములుగా మార్చండి.

- i) 4 గ్రా ii) 12 గ్రా iii) 5 గ్రా 700 మి.గ్రా iv) 2 గ్రా 70 మి.గ్రా v) 15 గ్రా 5 మి.గ్రా

బట్టగా ఇవి వేయండి

ఇచ్చిన వంట సామగ్రి జాబితాలో వస్తువుల బరువుల్ని గుర్తించి ప్రమాణాలకు మార్చండి.

ఈ క్రింది బరువుల్ని చదవండి.

15,000 గ్రా, 25,000 గ్రా

వీటిని 15 కి.గ్రా 25 కి.గ్రా. మార్చి చెప్పడం సులభం.

ఇది స్వీచ్ఛనిధిగాను, సులభంగాను ఉంటుంది

గ్రాముల్ని కిలో గ్రాములుగా మార్చడం

గ్రాముల్ని, కిలో గ్రాములుగా మార్చడానికి గ్రాముల్ని

1000 టో భాగించాలి.

ఉదాహరణల్ని గమనించి పట్టికను పూర్తించండి.

i) 1,000 రూ = $1,000 \div 1,000 = 1$ కి.రూ

ii) 12,000 రూ =

iii) 2,700 రూ = $2,700 \div 1,000 = 2$ కి.రూ 700 రూ

iv) 9,300 రూ =

v) 3,030 రూ =

vi) 7,005 రూ =

$$\begin{array}{r} 2 \\ 1000) 2700 \\ 2000 \\ \hline 700 \end{array}$$

ప్రయత్నించండి

కింది వాటిని కిలోగ్రాములుగా మార్చండి.

i) 6,550 రూ

ii) 7,350 రూ

iii) 10,625 రూ

iv) 10,090 రూ

v) 11,050 రూ

vi) 12,005 రూ

మీల్స్ గ్రాముల్ని, గ్రాములుగా మార్చడానికి 1000 టో భాగించాలి.

ఉదాహరణల్ని గమనించి పట్టికను పూర్తించండి.

i) 1,000 మి.రూ = $1,000 \div 1,000 = 1$ రూ

ii) 3,000 మి.రూ =

iii) 7,000 మి.రూ =

iv) 4,750 మి.రూ = $4,750 \div 1,000 = 4$ రూ 750 మి.రూ

v) 8,730 మి.రూ =

vi) 9,655 మి.రూ =

$$\begin{array}{r} 4 \\ 1000) 4750 \\ 4000 \\ \hline 750 \end{array}$$

ప్రయత్నించండి

(1) కింది వాటిని గ్రాములుగా మార్చండి.

i) 5,000 మి.రూ

ii) 6,500 మి.రూ

iii) 7,300 మి.రూ

iv) 11,600 మి.రూ

v) 12,075 మి.రూ

vi) 13,050 మి.రూ

(2) ఉదాహరణల్ని గమనించి పట్టికను పూర్తించండి.

1. ముక్కు పుడక - 1950 మి.గ్రా.

2. కమ్మలు - 2750 మి.గ్రా.

3. ఉంగరం - 4350 మి.గ్రా.

4. నెక్కెన్ - 16450 మి.గ్రా.

కూడిక

ఉదాహరణ

జవాబు కనుగొనడి 160 మి.గ్రా 920 గ్రా. + 75 గ్రా 440 మి.గ్రా + 9 గ్రా 50 మి.గ్రా.

గ్రా. మి.గ్రా.

$$\begin{array}{r}
 111 \\
 \hline
 160 \quad 920 \\
 75 \quad 440 \\
 + \quad 9 \quad 050 \\
 \hline
 245 \quad 410
 \end{array}$$

మిల్లీ గ్రాముల్ని కూడండి.

$$920 + 440 + 50 = 1410 \text{ మి.గ్రా}$$

మిల్లీ గ్రాముల్ని గ్రాములుగా మార్చండి.

$$1410 \div 1000 = 1\text{g } 410 \text{ మి.గ్రా}$$

గ్రాముల్ని కూడండి.

$$9 + 75 + 160 + 1 = 245 \text{ గ్రా.}$$

ప్రయత్నించండి

కూడండి.

- i) 76 కి.గ్రా 450 గ్రా , 8 కి.గ్రా 300 గ్రా.
- ii) 6 కి.గ్రా 900 గ్రా , 65 కి.గ్రా 50 గ్రా.
- iii) 50 గ్రా 600 మి.గ్రా, 45 గ్రా 750 మి.గ్రా , 6 గ్రా 300 మి.గ్రా.
- iv) 150 గ్రా 700 మి.గ్రా, 60 గ్రా 500 మి.గ్రా , 75 గ్రా 130 మి.గ్రా.
- v) 250 గ్రా 850 మి.గ్రా, 125 గ్రా 150 మి.గ్రా, 35 గ్రా 700 మి.గ్రా.

శివ తన పాఠీలకు 13కి.గ్రా. 500గ్రా వంకాయలు, 27కి.గ్రా. 750గ్రా. బంగాళ దుంపలు 15 కి.గ్రా. 500గ్రా. క్యారెట్ కోన్స్సడు మొత్తం కాయగూరల బరువెంత?

	కి.గ్రా.	గ్రా.
	<u>11</u>	
వంకాయల బరువు	13	500
బంగాళ దుంపల బరువు	27	750
క్యారెట్ బరువు	15	500
మొత్తం బరువు	<u>56</u>	<u>750</u>

మొత్తం బరువు 56 కి.గ్రా. 750 గ్రా.

తీసివేత

175 గ్రా 250 మి.గ్రా. - 78 గ్రా 550 మి.గ్రా.

	గ్రా.	మి.గ్రా
	<u>174</u>	<u>1250</u>
	~~175~~	~~250~~
(-)	78	550
	<u>96</u>	<u>700</u>

జవాబు కనుగొనండి.

- i) 75 కి.గ్రా 500గ్రా - 55 కి.గ్రా 100 గ్రా
- ii) 640 కి.గ్రా 400గ్రా - 275 కి.గ్రా 700 గ్రా
- iii) 15 గ్రా 650 మి.గ్రా - 10 గ్రా. 500 మి.గ్రా
- iv) 16 గ్రా 250 మి.గ్రా - 12 గ్రా. 750 మి.గ్రా
- v) 84 గ్రా 750 మి.గ్రా - 64 గ్రా. 800 మి.గ్రా

.గ్రాముల్ని కూడండి.

$$500 + 750 + 500 = 1750 \text{ గ్రా.}$$

గ్రాముల్ని కిలోగ్రాములుగా మార్చండి.

$$1750 \div 1000 = 1 \text{ కి.గ్రా. } 750 \text{ గ్రా.}$$

గ్రాముల్ని కిలోగ్రాములుగా మార్చండి.

$$13 + 27 + 15 + 1 = 56 \text{ కి.గ్రా.}$$

గమనిక

ఉపాధ్యాయులకు:

ఇదేవిధమైన మరికొన్ని
లెక్కల్ని విధ్యార్థులచే
చేయించండి.

550మి.గ్రా నుండి 250మిల్లిగ్రాముల్ని
తీసివేసి, 1గ్రాముని మిల్లిగ్రాముగా
మార్చండి.

$$175 - 1 = 174 \text{ గ్రా}$$

$$1 \text{ గ్రా} = 1000 \text{ మి.గ్రా}$$

$$1000 + 250 = 1250 \text{ మి.గ్రా}$$

$$1250 - 550 = 700 \text{ మి.గ్రా}$$

గ్రాముల్ని తీసివేయండి.

$$174 - 78 = 96 \text{ గ్రా}$$

జక అంగడిలో 275 కి.గ్రా 750 గ్రా. చింతపండు ఉంది. దానిలో
87 కి.గ్రా 800 గ్రా. చింతపండును అంగడివాడు అమ్మాడు. ఇంకా మిగిలిన
చింతపండు బరువెంత

కి.గ్రా	గ్రా
274	1750
చింతపండు బరువు =	275
అమ్మాని చింతపండు =	87
మిగిలిన చింతపండు =	187
	950

మిగిలిన చింతపండు 187 కి.గ్రా 950 గ్రా

800 గ్రాముల నుండి 750గ్రాములను
తీసివేసేటప్పుడు 1 కిలో గ్రాముని
గ్రాములుగా మార్చండి.
 $275 - 1 = 274$ కి.గ్రా.
1కి.గ్రా. = 1000 గ్రా
 $1000 + 750 = 1750$ గ్రా
 $1750 - 800 = 950$ గ్రా
గ్రాముల్ని తీసివేయండి
 $274 - 87 = 187$ గ్రా

గుణకారం

26 గ్రా 350మి.గ్రా 18జేగుణించండి

26 గ్రా	350మి.గ్రా	x 18
<hr/>		
474 గ్రా 300 మి.గ్రా		

మిల్లీగ్రాముల్ని గుణించండి
 $350 \times 18 = 6300$ మి.గ్రా
6300 గ్రాముల్ని మిల్లీగ్రాములుగా మార్చండి
 $6300 \div 1000 = 6$ గ్రా **300 మి.గ్రా**
గ్రాముల్ని గుణించండి
 $26 \times 18 = 468$ గ్రా
గ్రాముల్ని కూడండి.
 $468 + 6 = 474$ గ్రా

ప్రయోగించండి
జవాబును
కనుగొనడి

- i) 6 కి.గ్రా 300 గ్రా $\times$ 3   ii) 3 కి.గ్రా 150 గ్రా $\times$ 6
- iii) 12 గ్రా 350మి.గ్రా $\times$ 7   iv) 9 గ్రా 500 మి.గ్రా $\times$ 12

జక వంట గ్యాస్ సిలెండర్ బరువు 16 కి.గ్రా 500గ్రా. జక ఇంటికి
సంవత్సరానికి 7 సిలెండర్లు అవసరం. జక సంవత్సరానికి
ఆ ఇంటికి ఎంత వంటగ్యాస్ అవసరం.

జక వంట గ్యాస్ సిలెండర్ బరువు = 16 కి.గ్రా 500గ్రా

7 వంట గ్యాస్ సిలెండర్లు బరువు =	16కి.గ్రా 500 గ్రా $\times$ 7
<hr/>	
మొత్తం బరువు = 115 కి.గ్రా 500 గ్రా	

జక సంవత్సరానికి అవసరమగు వంటగ్యాస్ బరువు=115 కి.గ్రా 500 గ్రా

గ్రాముల్ని గుణించు
 $500 \times 7 = 3500$ గ్రా
గ్రాముల్ని కిలోగ్రాములుగా
మార్చండి.
 $3500 \div 1000 = 3$ కి.గ్రా **500గ్రా**
కిలో గ్రాముల్ని గుణించండి
 $16 \times 7 = 112$ కి.గ్రా
గ్రాముల్ని కూడండి.
 $112 + 3 = 115$ కి.గ్రా

భాగపూర్వం

95 గ్రా. 400 మి.గ్రాలను 8 చే భాగించండి.

$$\begin{array}{r} 95 \text{ గ్రా. } 400 \text{ మి.గ్రా} \\ \hline 8 \\ \hline 11 \text{ గ్రా. } 925 \text{ మి.గ్రా} \end{array}$$

గ్రాములను భాగించండి.

$$95 \div 8 = \text{భాగఫలం } 11 \text{ గ్రా}, \text{ శేషం } 7 \text{ గ్రా}$$

శేషాన్ని మి.గ్రా మార్చి (7 గ్రా) మి.గ్రాలతో కూడండి

$$7 \text{ గ్రా} = 7 \times 1000$$

$$= 7000 \text{ మి.గ్రా}$$

$$7000 \text{ మి.గ్రా} + 400 \text{ మి.గ్రా} = 7400 \text{ మి.గ్రా}$$

మి.గ్రాలను భాగించండి.

$$7400 \div 8 = 925 \text{ మి.గ్రా}$$

1. జవాబును కనుగొనండి.

- i) 75 కి.గ్రా 190 గ్రా $\div 5$
- ii) 12 కి.గ్రా 240 గ్రా $\div 6$
- iii) 45 కి.గ్రా 650 గ్రా $\div 11$
- iv) 25 కి.గ్రా 740 గ్రా $\div 12$

2. జవాబును కనుగొనండి.

- i) 48 గ్రా 300 మి.గ్రా $\div 4$
- ii) 24 గ్రా 800 మి.గ్రా $\div 8$
- iii) 66 గ్రా 600 మి.గ్రా $\div 15$
- iv) 33 గ్రా 760 మి.గ్రా $\div 16$

ఉమ 18 కి.గ్రా 750 గ్రా తీపి పదార్థాన్ని 25 మందికి సమానంగా పంచింది.

బక్కోక్కరికి ఎంత తీపి పదార్థము లభిస్తుందో చెప్పండి.

$$25 \text{ మందికి పంచిన తీపి పదార్థం} = 18 \text{ కి.గ్రా } 750 \text{ గ్రా}$$

$$\text{బక్కోక్కరికి లభించే భాగం} = 18 \text{ కి.గ్రా } 750 \text{ గ్రా} \div 25$$

$$\text{బక్కోక్కరికి లభించే భాగం} = \underline{\underline{750 \text{ గ్రా}}}$$

$$\begin{array}{r} 750 \\ 25) 18750 \\ \underline{175} \\ 125 \\ \underline{125} \\ 0 \end{array}$$

బక్కోక్కరికి లభించే భాగం 750 గ్రా.

18 కి.గ్రాముల్ని 25 చే భాగించండి.

కిలోగ్రాముల్ని గ్రాములుగా మార్చి గ్రాములతో కూడండి.

$$18 \times 1000 = 18000 \text{ గ్రా}$$

$$18000 + 750 \text{ గ్రా} = 18750 \text{ గ్రా}$$

గ్రాముల్ని 25 చే భాగించండి.

$$18750 \text{ గ్రా} \div 25 = 750 \text{ గ్రా}$$

అభిమానికి:

ఉమాధ్యాయులకు: ఈ విధమైన మరికొన్ని తీసువేత, గుణకారం మరియు భాగస్థులు లెక్కల్ని విధ్యార్థులచే వేయించండి.

అభ్యర్థి సమయం

- (1) బంగారు అంగడి నుండి $33\frac{1}{2}$ మి.గ్రా చైను, $3\frac{1}{2}$ మి.గ్రా కమ్మలను, $32\frac{1}{2}$ మి.గ్రా జత గాజల్ని లక్షీదేవి కొన్నది. ఆమె కొన్న నగల బరువెంత?
-
- (2) ఒక పండ్ల అంగడిలో $75\frac{1}{2}$ గ్రా. $750\frac{1}{2}$ గ్రా. ద్రాక్ష ఉంది. ఆ అంగడివాడు మరల $25\frac{1}{2}$ గ్రా. $500\frac{1}{2}$ గ్రా. ద్రాక్షను కొన్నాడు. అతని అంగడిలో ఉన్న మొత్తం ద్రాక్ష ఎంత?
-
- (3) ఒకడు $2\frac{1}{2}$ గ్రా. $500\frac{1}{2}$ గ్రా. లడ్డులను, $1\frac{1}{2}$ గ్రా. $750\frac{1}{2}$ గ్రా. మైసూర్ పొక్కను, $3\frac{1}{2}$ గ్రా. $250\frac{1}{2}$ గ్రా. మిక్కర్ ను బేకరి నుండి కొన్నాడు. అతడు కొన్న వస్తువుల బరువు ఎంత?
-
- (4) మోహన్ బరువు $45\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. నవీన్ $20\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. మోహన్ నవీన్ కంటే ఎంత బరువు ఎక్కువ?
-
- (5) పెళ్ళికి $35\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. వస్తువులను కొన్నారు. $28\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. $600\frac{1}{2}$ గ్రా. మాత్రం ఉపయోగించారు. మిగిలిన వస్తువుల బరువు ఎంత?
- (6) $100\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. బరువున్న చక్కర గోనె సంచిలో $75\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. $500\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. అమ్మారు. మిగిలిన చక్కర బరువు ఎంత?
-
- (7) ఒక ఎద్దుల బండి $525\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. మోస్తుంది. $5\frac{1}{2}$ ఎద్దుల బండ్లు మోసే మొత్తం బరువు ఎంత?
- (8) ఒక కారంపోడి పొట్లం బరువు $250\frac{1}{2}$ గ్రా. $25\frac{1}{2}$ ప్ర్యూకెట్లు బరువు ఎంత?
-
- (9) ఒక సబ్బు బరువు $90\frac{1}{2}$ గ్రా. అయినా $75\frac{1}{2}$ సబ్బుల బరువు ఎంత?
- (10) ఒక గోనె సంచిలో $75\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. గోదుమ పిండి ఉంది. ఒక సంచికి $5\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. పిండి చోప్పున పోసి నింపితే ఆ మొత్తం పిండిని నింపడానికి ఎన్ని సంచులు కావలేను.
- (11) $15\frac{1}{2}$ కి.గ్రా. ఊరగాయను $30\frac{1}{2}$ సీసాలలో సమానంగా నింపారు. ఒక్క సీసాలోని ఊరగాయ బరువు ఎంత?
- (12) $20\frac{1}{2}$ మాత్రల బరువు $1\frac{1}{2}$ గ్రా. $200\frac{1}{2}$ మి.గ్రా. $1\frac{1}{2}$ మాత్ర బరువు ఎంత?
-

గడ్డలో

కీంద ఇచ్చిన వస్తువులు ఏ కొలతలతో కొంటారు. సరియైనదానికి (✓) గుర్తు వేయండి.

1. పండ్పు	మి.గ్రా	☐	కీ.గ్రా	☐
2. మిరప	గ్రాములు	☐	మిల్లీగ్రాములు	☐
3. బస్క్రిమ్	కిలోగ్రాములు	☐	గ్రాములు	☐
4. బంగారు గాజులు	గ్రాములు	☐	కిలోగ్రాములు	☐
5. వెండి గొలుసులు	కిలోగ్రాములు	☐	గ్రాములు	☐
6. మాత్రలు	కిలోగ్రాములు	☐	మిల్లీగ్రాములు	☐
7. కట్టిలు	కిలోగ్రాములు	☐	గ్రాములు	☐

ఇది వేయండి

నిత్య జీవితంలో మనం ఉపయోగించే వస్తువుల పట్టికను తయారు చేయండి.

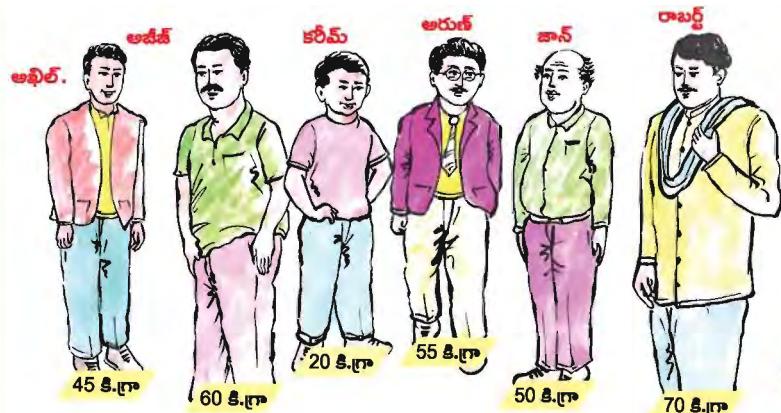
ప్రతి వస్తువు యొక్క బరువు కనిపెట్టండి.

ఉదాహరణ: 1. టూట్ పేస్ట్ - 100 గ్రా

క్రత్యా

ఈ చిత్రంలో ఉన్న ఆరుమంది రెండు కార్లను కొనాలనుకున్నారు. ఒక్కొక్క కారులో ముగ్గురు చోప్పున కూర్చోనవచ్చు. మొదటి కారులోని ముగ్గురి బరువు రెండవ కారులోని ముగ్గురి బరువుకి సమానంగా ఉండాలి. ఒక్కొక్క కారులో కూర్చున్న వ్యక్తుల పేర్లను, వాళ్ళ బరువులను రాయండి.

- i) విద్యుత్తు పరికరాలు అమ్మే అంగడికి కీ తల్లిదండ్రులతో వెళ్ళి కింది వస్తువుల బరువులను తెలుసుకోండి.
  - (అ) నీతీకరణ యంత్రం
  - (ఆ) బట్టలు ఉత్తించే యంత్రం
  - (ఇ) ఇస్తేపెట్టి
- ii) కీ ఉపాధ్యాయుల సహాయంతో బన్ను బరువును తెలుసుకోండి.
- iii) టున్న కొలతను గూల్చిన విషయాలను కీ ఉపాధ్యాయులనడిగి తెలుసుకోండి.
- iv) సాధారణ తూసిక యంత్రానికి, విద్యుత్ తూసిక యంత్రానికి గల భేదం ఏమి ? ఏది స్వర్ణం ?

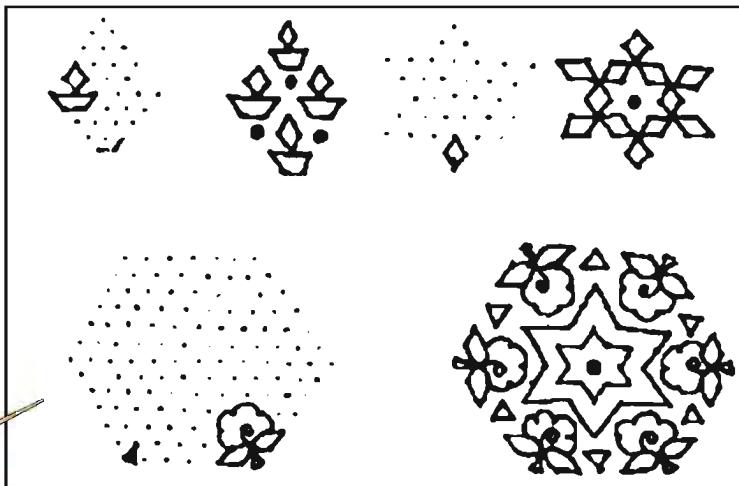
5

అమరికలు

ప్రయత్నించండి

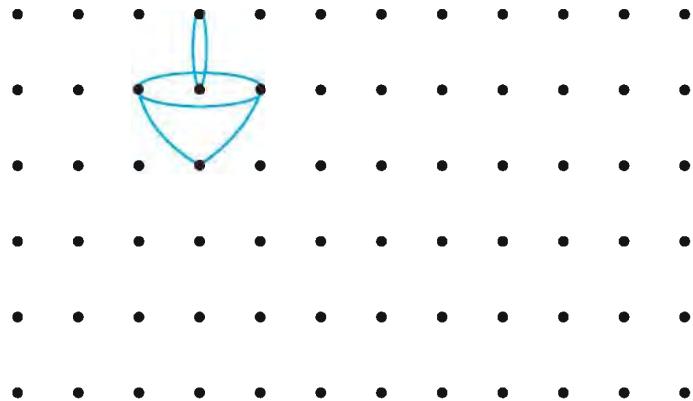
కింది ముగ్గులను చుక్కల సహాయంతో పూర్తి చేసి, రంగులు వేయండి.

కృత్యం

5 చుక్కల్ని ఉపయోగించి నీకు ఇష్టమైన ఆకారాల్ని గీయండి. ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వబడింది.

వర్గసంఖ్యలలో అమలక

సతీవ్ కొన్ని గులకరాళ్ళు సేకలంచి వాటితో ఒక ఆకారం వ్యాప్తి విధంగా తోడించాడు.

మొదట ఒక గులకరాయితో ప్రారంభంచి చివరకు ఒక అమలకను పొందాడు.

		1 అనునది ఒక వర్గ సంఖ్య ఎందుకంటే $1 \times 1 = 1$.
		4 అనునది ఒక వర్గ సంఖ్య ఎందుకంటే $2 \times 2 = 4$.
		9 అనునది ఒక వర్గ సంఖ్య ఎందుకంటే $3 \times 3 = 9$.
		16 అనునది ఒక వర్గ సంఖ్య ఎందుకంటే $4 \times 4 = 16$.

ఈ అమలక ద్వారా పొందిన సంఖ్యలు 1, 4, 9, 16.....

వీటిని వర్గ సంఖ్యలు అని అంటారు.

కృత్యం

ఇదే విధమైన అమలక్కు 25, 36, 49, 64, 81, 100. అనేక వర్గ సంఖ్యలకు చేయండి.

గుణకార పట్టికలో చతురస్రాకార అమలిక

అమలికను కనుగొనడానికి గుణకార పట్టిక ఒక అద్భుతమైన ఉపకరణం. కింద ఇవ్వబడిన గుణకార పట్టికను గమనించండి.

X	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	గుణము
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	
4	4	8	2	16	20	24	28	32	36	40	
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60	
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	
9	9	18	27	35	45	54	63	72	81	90	
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	

పట్టికలోని పైవరుసలో అడ్డంగా ఉన్న సంఖ్యల్ని **గుణములు** అని అంటారు. ఎదెను వైపున నిలువుగా ఉండే మొదటి సంఖ్యల్ని **గుణకములు** అని అంటారు. మిగిలిన సంఖ్యల్ని వాటి యొక్క **లభ్యములు** అంటారు. రెండు సంఖ్యల యొక్క లభ్యాలు ఒకే విధంగా ఉంటే అది ఒక అమలికలో ఉందని చెప్పవచ్చు. పై పట్టికలో రంగువేయబడిన భాగం 6×6 లభ్యాలను తెలుపుతున్నది. ఇక్కడీ ఒక **చతురస్రం** ఏర్పడాన్ని కూడా మనం గమనించవచ్చు. కాబట్టి $6 \times 6 = 36$, 36 అనేటి ఒక వర్గ సంఖ్య.

ఏదెని ఒక సంఖ్యను అదే సంఖ్యతో గుణిస్తే వచ్చే
 లభ్యాన్ని వర్గ సంఖ్య అని అంటారు.

కృత్యం

కింది వాటికి చతురస్రాకారాలు వచ్చే విధంగా పైనున్న గుణకార పట్టికలో సంబంధమున్న నిలువు మరియు అడ్డం వరుసలకు రంగు వేయండి.

i) 3×3

ii) 5×5

iii) 9×9

కృత్యం

గణితం

కింద ఇష్టపడిన గుణకార పట్టికలో 1 నుండి 144. వరకు వర్ధ సంఖ్యలు ఉన్నాయి. వర్ధ సంఖ్యలను

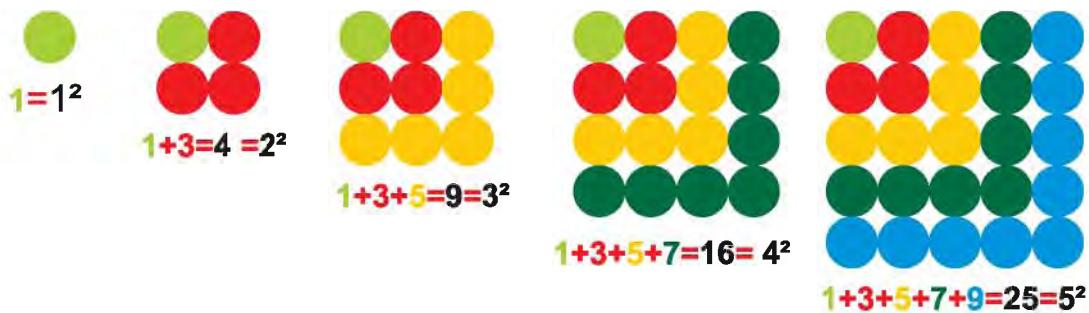
(1 - 144) వృత్తంతో గుర్తించి ఏర్పడే అమరికను గమనించండి.

X	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20	22	24
3	3	6	9	12	15	18	21	24	27	30	33	36
4	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40	44	48
5	5	10	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
6	6	12	18	24	30	36	42	48	54	60	66	72
7	7	14	21	28	35	42	49	56	63	70	77	84
8	8	16	24	32	40	48	56	64	72	80	88	96
9	9	18	27	36	45	54	63	72	81	90	99	108
10	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120
11	11	22	33	44	55	66	77	88	99	110	121	132
12	12	24	36	48	60	72	84	96	108	120	132	144

వర్ధ సంఖ్యలు గుణకార పట్టికలో ఏటవాలుగా ఒక _____ గా ఏర్పడతాయి.

బేసీ సంఖ్యల్లో వరుసగా కూడుకుంటూ వెజాతే వర్ధ సంఖ్యలు వస్తాయి.

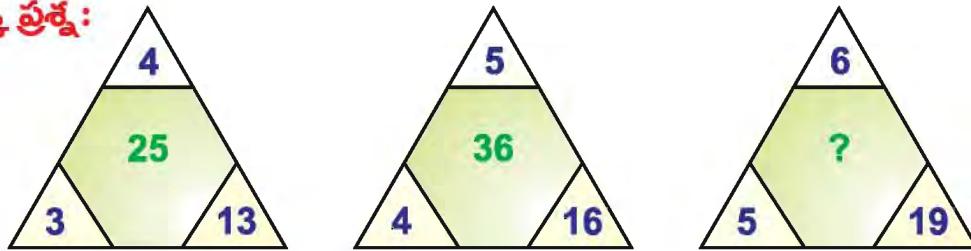
ఈ అంకెల అమరిక వర్ధ సంఖ్యలకు మరియు బేసీ సంఖ్యలకు మధ్యగల సంబంధాన్ని తెలుపుతుంది.

కృత్యం

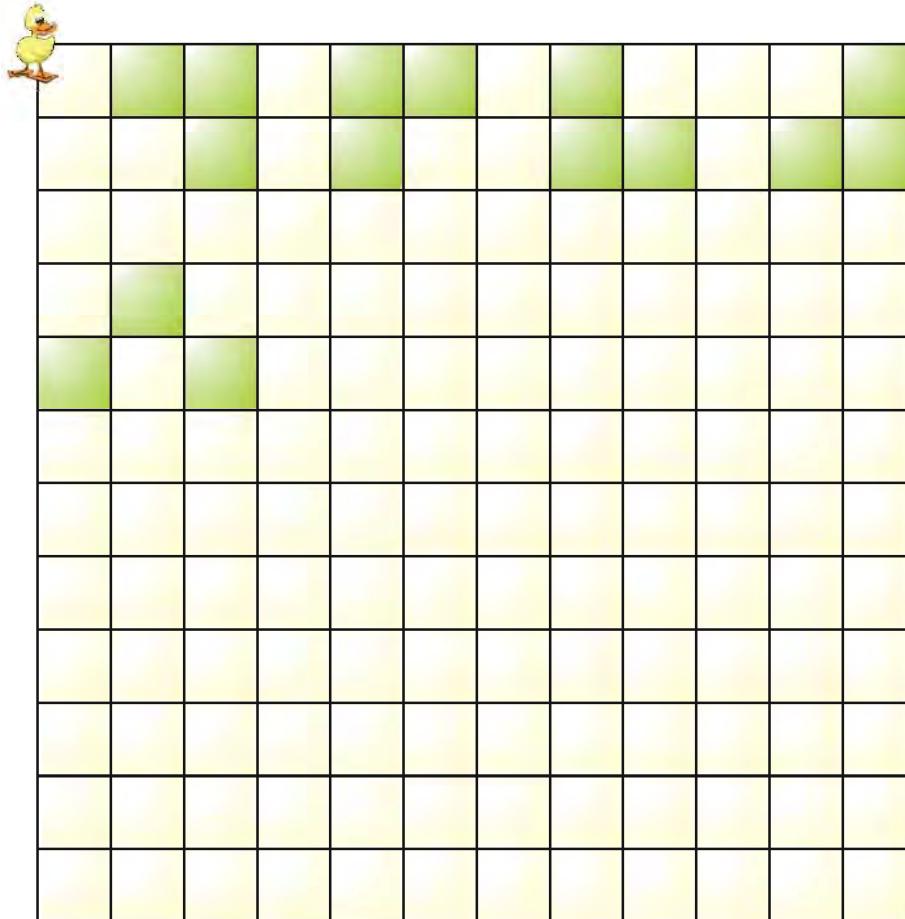
ఇదే విధమైన అమలికను 100 పరకు గల వర్గసంబులకు రాయండి

చిక్క ప్రశ్న:

బ్రిల్లింగ్ అమలిక

మూడు చతురస్రాల్ని కలపడం ద్వారా ఏర్పడే ఆకారాల్ని గమనించండి. ఇదేవిధంగా కింద ఇవ్వబడిన కాగితంలో మూడు చతురస్రాల్ని ఉపయోగించి అనేక ఆకారాల్ని తయారు చేయండి.

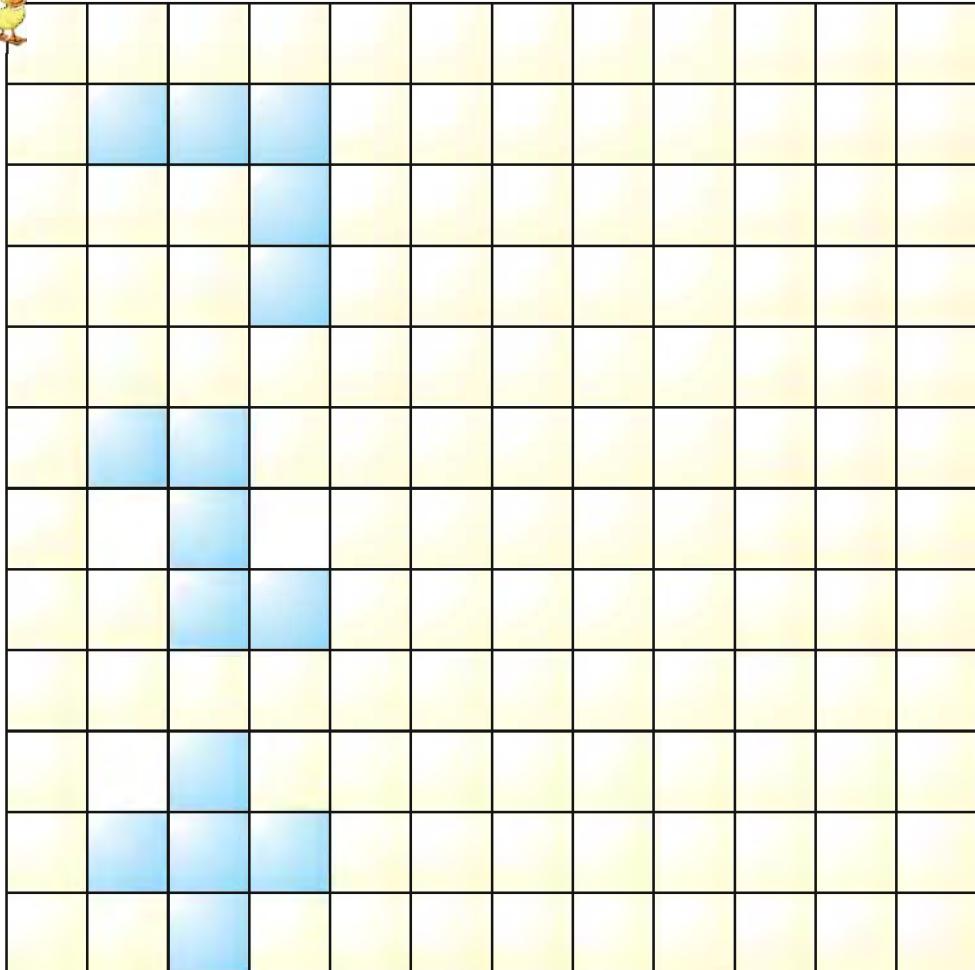

కృత్యం

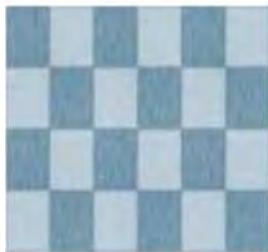

గోడలు

వదు చతురస్రాల్లు ఉపయోగించి మీకు ఇస్యుమైన ఆకారాల్లు తయారు చేయండి

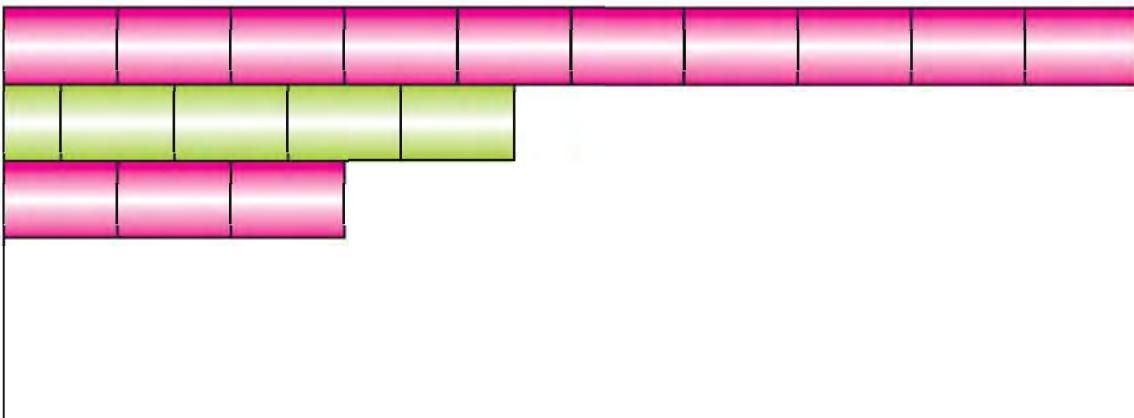
మన జింటి నేలభూగానికి టైల్స్ అతికించడంలో అనేక రకాల లమలికలు ఉపయోగిస్తాం. ఈ లమలికల్లు గమనిస్తే ఒక క్రమమైన చతురస్ర లేక దీర్ఘచతురస్ర ఆకారాలు కనబడతాయి.
ఒక ప్రదేశాన్ని టైల్స్ తో కష్టదాన్ని వైలింగ్ (tiling) అంటారు.

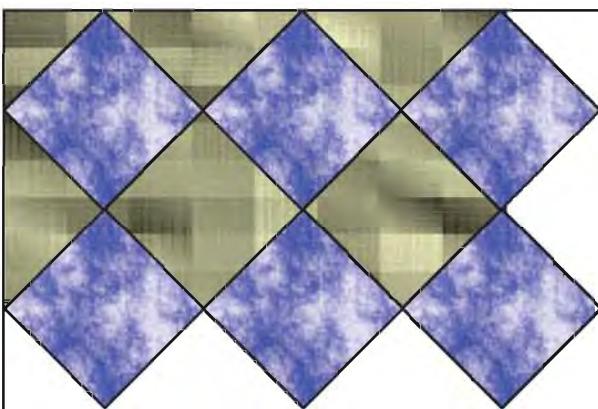

అభ్యాస సమయం

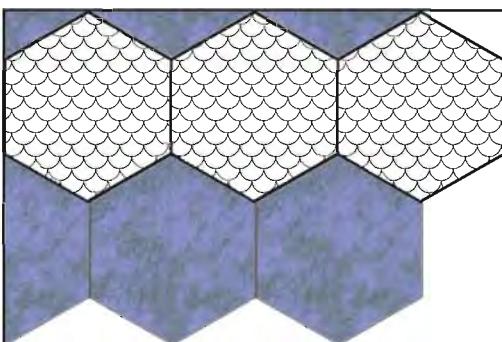
(1) కింది టైల్స్ అనులకను పూర్తిచేయండి

(2)

(3)

జట్టు క్రత్తం

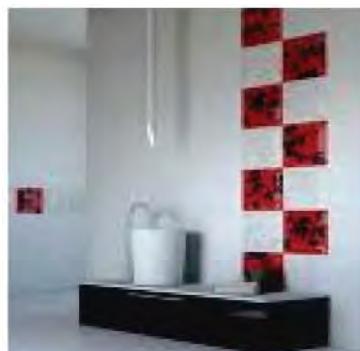
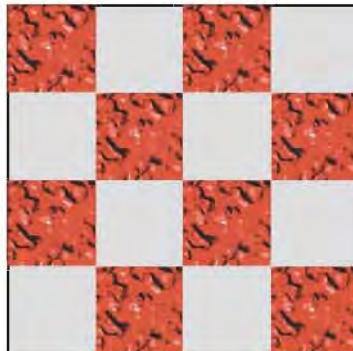
మీకు ఇస్పచ్చెన టైల్స్ అమరికలను తయారు చేయండి.

కావలసిన పరికరాలు :

దళసల అట్ట (card board), రంగుల కాగితం, బంక మొసాని.

పద్ధతి

- ❖ ఒక దళసల లట్టును తీసుకోండి
- ❖ దానిని ఒకొకొక్క భుజం 16 సె.మీ. ఉండే చతురస్రాకారంగా చేసుకోండి.
- ❖ కొన్ని ఎరువు రంగు, కొన్ని బూడిద రంగు ఉన్న కాగితాల్ని తీసుకుని అతికించండి.
- ❖ ఇప్పుడు రంగు చతురస్రాకార కాగితాలు టైల్స్ లాగా కనబడతాయి.
- ❖ మీరు తయారు చేసేన టైల్స్ యొక్క అమరిక కింది విధంగా ఉంటుంది.

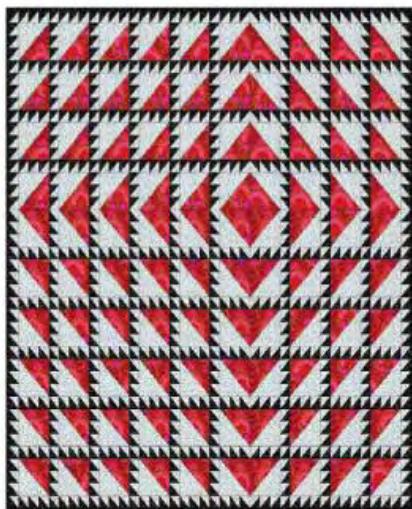
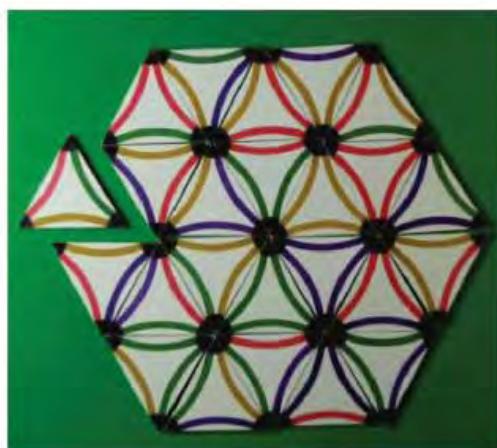

అభ్యాస సమయం

(1) చతురస్రాకార దళసల అట్టముక్కల్ని ఉపయోగించి, కీంద చూపబడిన అమరికలాగా చేయండి

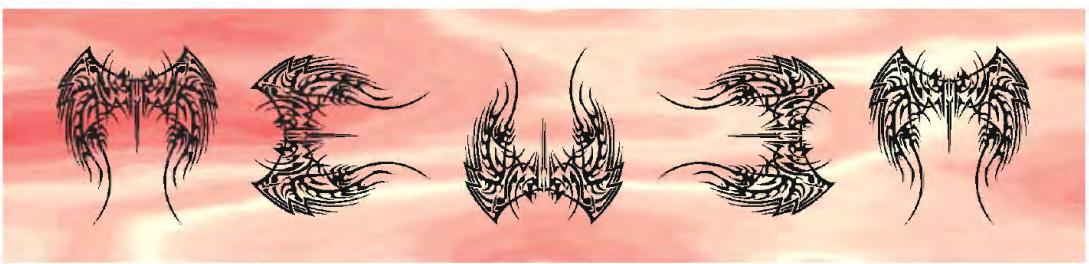
(2) కింద చూపిన విధంగా నీకు పడ్డాలభ్య బైల్స్ అనుభవించాలను చేయి :

లంచుగీతలు

చీరలు, శాలువలకు ఉన్న వివిధ రకాల లంచుల్ని గమనించండి

అమరికల్ని పునరావృతం చేయడం ద్వారా చీరలకు, దుష్టాలు డిజైన్లు ఉండే
లంచుల్ని తయారు చేయగలుగుతాం.

ఈ అంచుల అమరికల్లో ఒక ప్రత్యేకత ఉండడం నువ్వు చూస్తున్నావా?

అప్పును ఇక్కడ అమరిక మరియు మలుపు (turkey)లకు మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని గుర్తిస్తున్నా

- (1) $\frac{1}{2}$ వవంతు తిప్పిన ఈ బ్లాకు (block) ను ఉపయోగించి అమరికల్లో ఉన్న అంచుల అమరిక మరియు మలుపు (turkey)లకు మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని గుర్తిస్తున్నామో?

- (2) $\frac{1}{4}$ వవంతు తిప్పిన ఈ బ్లాకును ఉపయోగించి అమరికల్లో ఉన్న అంచుల అమరిక మరియు మలుపు (turkey)లకు మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని గుర్తిస్తున్నామో?

- (3) $\frac{3}{4}$ వవంతు తిప్పిన ఈ బ్లాకును ఉపయోగించి అమరికల్లో ఉన్న అంచుల అమరిక మరియు మలుపు (turkey)లకు మధ్య ఉన్న సంబంధాన్ని గుర్తిస్తున్నామో?

అభియాన సమయం

- (1) ఈ అంచుల అమరికను పరిశీలించి మలుపు క్రమాన్ని రాయండి:

i)

తిప్పిన క్రమం _____

ii)

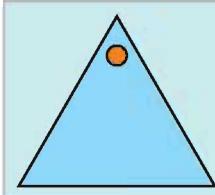

తిప్పిన క్రమం _____

iii)

తిప్పిన క్రమం _____

(2) ఈ అమలకను ఉపయోగించి $\frac{1}{2}$ వవంతు తిప్పి కింది అంచుల్ని నిర్మించండి:(3) ఈ అమలకను ఉపయోగించి $\frac{1}{4}$ వవంతు తిప్పి కింది అంచుల్ని నిర్మించండి:(4) ఈ అమలకను ఉపయోగించి $\frac{3}{4}$ వవంతు తిప్పి కింది అంచుల్ని నిర్మించండి:

బైల్‌లో అంచు గీతలు (Border strips)

అంచు గీతల్ని ఇంచి లోపలి భాగాలకు మరింత అందం కూర్చుడానికి ఉపయోగిస్తాం. వీచిని గీడలకు లేదా బైల్ లో అమలికల మధ్య భాగాలలో ఉపయోగిస్తాం.

నువ్వు అంచు గీతల్ని (Border strips) ఏర్పరచగలవా?

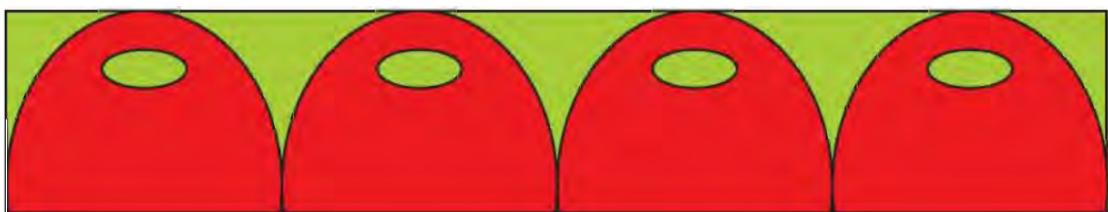
అన్నమ, నేను చేస్తాను

కావలసిన పరికరాలు

దళసల అట్ల (card board), ఎరువు మరియు పట్టరంగు కాగితాలు, జిగిన్ (glitters) బంక మొదలైనవి

పద్ధతి :

- ఒక దళసల అట్లను తీసుకుని పాడవు 60 సెం.మీ. వెడల్పు 8 సెం. మీ. ఉండేటట్లు ఒక పట్టీను (strip) కల్గిరించుకోండి.
- దాన్ని పట్టరంగు కాగితంలో చుట్టూ అతికించండి.
- ఎరువు రంగు కాగితాన్ని 2 సెం.మీ. వ్యాసంతో అనేక అర్ధవృత్తాలు వచ్చేటట్లు కల్గిరించుకోండి. వాటిని దళసల అట్ల పట్టీ (card board strip) పై అతికించండి.
- జిగిన్ (glitters) తో అర్ధవృత్తాల్ని ఉపయోగించి చిన్న అమలికల్ని ఏర్పరచండి

జప్పుడు దీన్ని ఒక అంచు పట్టీ (Border strips) గా ఉపయోగించవచ్చు.

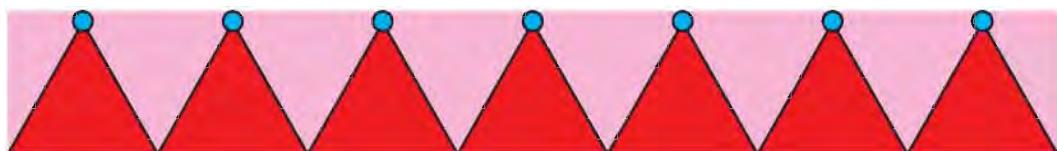

అభ్యాస సమయం

గడిషం

కింద ఇవ్వబడిన అమలకలతో నీకు నచ్చిన అంచుల పట్టీల్లో ఏర్పరచండి

(1)

(2)

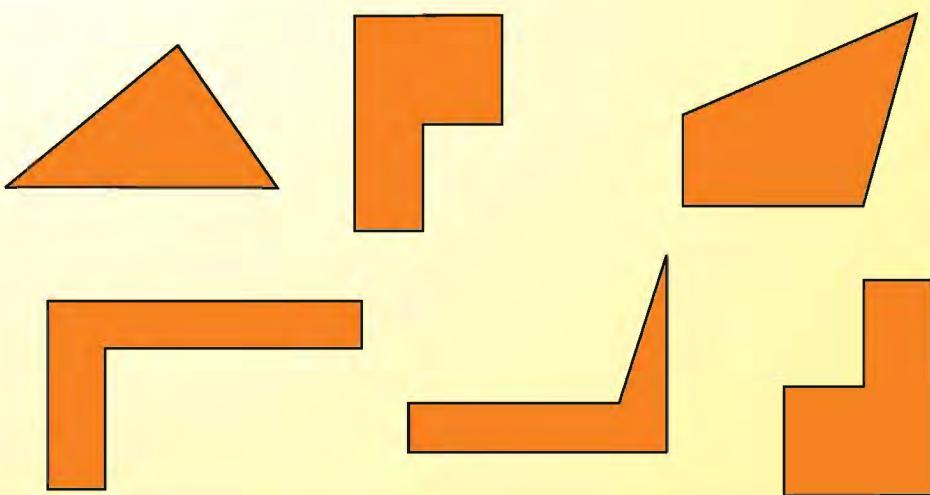
(3)

ప్రాజెక్టు హని

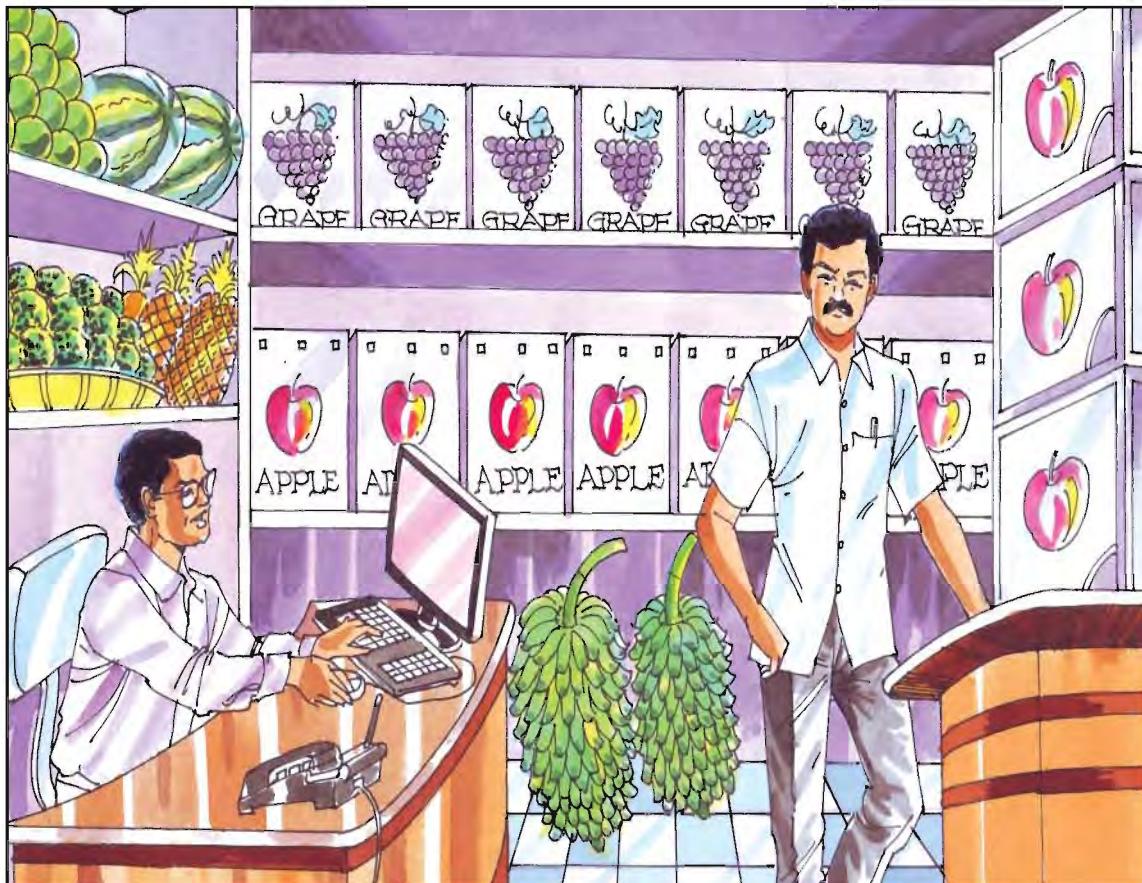
దశనల అట్ల ముక్కలతో ఉన్న కింద ఆకారాల నుండి ఏవేని రెండు ఆకారాలు తీసుకుని ఒక చతురస్రాన్ని ఏర్పరచండి. ఇప్పుడు దీనితో నీకు నచ్చిన ట్రైల్ అమలక్కు ఏర్పరచండి.

6

దత్తాంశాన్ని ఉపయోగించడం

ఈ పట్టికను గమనించండి

ఐ చిత్రంలో వివిధరకాల పండ్లు ఒక క్రమంలో మరియు అందంగా అమర్ఖబడినట్లు తెలుస్తున్నది.
కాబట్టి అంగడిలో వివిధ పండ్ల రకాలు ఎన్ని ఉన్నాయి పట్టికలో రాయడానికి సులభంగా ఉంటుంది.

ఐ చిత్రాన్ని చూస్తూ పూర్తి చేయబడిన ఈ పట్టికను గమనించండి.

25	20	24	30	10	8

మనం ఇష్టపడే భోజనం

మన నిత్య లవసరాల్లో ఆహారం ఒకటి. ఒకొక్కరికి ఒక్కిరకమైన ఆహారం ఇష్టంగా ఉంటుంది.

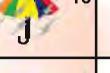
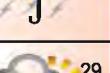
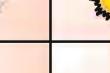
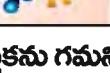
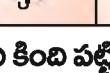
ఈ ఆదివారం ఉదయాన అలాపాహరిం చేయడానికి, అవ్వ తన కుటుంబ సభ్యులతో సంతృప్తించి, వారు ఇష్టపడే ఆహార పదార్థాల్లో ఒక పట్టికగా తయారు చేసేంది.

ఆహార పదార్థాలు కుటుంబ సభ్యులు	ఇఛీ	దీసె	చపాతీ	పూర్తి	పాంగల్
	●				●
తాత	●				●
అవ్వ	●		●		●
నాన్న			●	●	
అమ్మ	●		●	●	
కొడుకు		●		●	
కూతురు		●		●	●

- ★ _____ మంచి జీడీని ఇష్టించారు.
- ★ _____ మంచి దీసె మరియు పాంగల్ ఇష్టించారు.
- ★ _____ మంచి చపాతీ మరియు పూర్తి ఇష్టించారు.
- ★ _____ కుటుంబ సభ్యులలో ఎక్కువమంది ఇష్టపడిన ఆహారం _____.
- ★ _____ కుటుంబ సభ్యులలో ఎక్కువమంది చపాతీ ఇష్టపడినారు (తప్ప లేదా ఒప్పు).

వాతావరణాన్ని పరిశీలించండి

ప్రియ 2009 సెప్టెంబర్ నెలకు సంబంధించిన వాతావరణ పట్టికను అధ్యయనం చేసింది. అమె వాతావరణాన్ని ఎండ, ముబ్బ, వానలుగా విభజించి వాటిని క్యాలండరులో క్రమంగా గుర్తులతో

సెప్టెంబరు - 2009						
	 1	 J 2	 J 3	 4	 5	 6
 J 7	 8	 J 9	 10	 11	 J 12	 13
 14	 15	 J 16	 17	 J 18	 19	 20
 21	 J 22	 23	 24	 J 25	 J 26	 27
 28	 29	 J 30				

వాతావరణ పట్టికను గమనించి కించి పట్టిక తయారు చేయడంలో అమెకు సహాయపడండి

వాతావరణం	రోజులు
ఎండ	
ముబ్బ	
వాన	

సమాచారాన్ని సేకరించి, క్రమపరచి పట్టికలో సంఖ్యలు లేదా చిత్రాలు

లేదా గుర్తులతో తెలుపడాన్ని దత్తాంశం లని లంటారు.

- ▲ సెప్టెంబరు నెలలో _____ రోజులు ఎండగా ఉండింది.
- ▲ వాతావరణం ఎక్కువ రోజులు _____ గా ఉండింది.
- ▲ _____ రోజులు వాతావరణం ముబ్బగా ఉండింది.
- ▲ _____ రోజులు వర్షం కురిసింది.
- ▲ సాధారణంగా, 2009 సెప్టెంబరు నెల వాతావరణం _____ గా ఉండింది.

గృహక్రీడలు చాలా తమాషాగా ఉంటాయి !

వర్షం ఎక్కువగా కురుస్తా ఉండినపటి. 5వ తరగతి 'A' మరియు 'B' విభాగం పిల్లలకు అది ఆటల సమయం. కాబట్టి వ్యాయామ ఉపాధ్యాయయుడు పిల్లల చేత గృహక్రీడల్ని అడించాలని అనుకున్నాడు. అతను పిల్లలతో ఏ ఆట అడడానికి ఇష్టపడుతున్నారని అడిగాడు. పలు రకాల ఆటలను చెప్పారు. అతను గణన గుర్తుల్ని ఉపయోగించాడు. ఉదాహరణకు, ఎవరైనా ఒకరు పాచికలు (Dice) లని చెపితే ఉపాధ్యాయయుడు పాచికలకు ఎదురుగా ఒక గీత | గీస్తాడు. మళ్ళీ ఇంకొకరు 'పాచికలు' అని చెపితే అతడు మరియుక గీత గీస్తాడు. కాబట్టి రెండు సార్లు చెబతే □ ఇలా ఉంటుంది. 5 సార్లు చెబతే □ ఇలా ఉంటుంది. మొత్తం 19 మంది పిల్లలు పాచికలు అడడానికి ఇష్టపడినారు.

ఆటల వేర్లు	గణన గుర్తులు	సంఖ్య
పాచికలు (Dice)	□ □ □ □	19
చదరంగం (Chess)	□ □ □ □ L	
దంతపు గుండ్లాట (Billiards)	□ □ □ □ □ U	
కేళ (Puzzle)	□ □ □ □	
పేకాట (cards)	□ □	

పట్టికలోని గణన గుర్తుల్ని లెక్కించి ఆటలకు ఎదురుగా రాయండి.

కించి ప్రశ్నలకు జవాబులివ్వండి.

- ★ రెండు విభాగాల్లోను ఉన్న మొత్తం పిల్లలు ఎందరు?
- ★ ఈ పట్టికలో ఎక్కువ మంది పిల్లలు ఇష్టపడ్డ ఆట ఏది?
- ★ ఎక్కువమంది ఇష్టపడని అట ఏది?

ట్రాఫిక్ లో పట్టుకొనడం

రాజు మరియు అతని స్నేహితులు పొరశాల ముగిసిన తరువాత ఇంటికి వెళ్ళడానికి బస్సుకోసం వేచియున్నారు.

దారిలో ఎక్కువగా ట్రాఫిక్ ఉండడం వల్ల తమ బస్సు 30 నిమిషాలు అలస్యంగా వస్తుందని తెలుసుకున్నారు.

కాబట్టి వారిని దాటివెళ్ళ వాహనాల్ని లెక్కించడం ప్రారంభించారు. రాజు త్రై వాహనానికి గణన గుర్తుతో గుర్తించాడు. అతనికి స్నేహితులు సహాయపడ్డారు. ఈ చర్చ నిర్ణిత సమయంలో వారిని దాటివెళ్ళ వివిధరకాల వాహనాల్ని లెక్కించడానికి వారికి ఉపయోగపడింది.

వాహనాలు	గణన గుర్తులు	సంఖ్య
సైకిలు	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐	
కారు	☐ ☐ ☐	
ట్రక్కు	☐ ☐ ☐ ☐	
ద్విచత్ర వాహనాలు	☐ ☐ ☐	
బస్సు	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	

వివిధ వాహనాల గణన గుర్తుల్ని లెక్కించి పట్టికను పూర్తి చేయండి.

కింది ప్రశ్నలకు జవాబులివ్వండి.

- 1) 30 నిమిషాల కాల వ్యవధిలో రాజు ఎన్ని వాహనాల్ని చూశాడు.
- 2) కార్ల సంఖ్యకు రెండింతలు బస్సులను చూశాడు. (తప్ప లేదా ఒప్పు)

ఎక్కువ సంఖ్యగల వివిధ రకాల వస్తువుల్ని ఒకే సమయంలో
 లెక్కించడానికి మనం గణన గుర్తుల్ని ఉపయోగిస్తాం.

అభ్యర్థ సమయం

(1) నీ స్నేహితులు 10 మందికి ఇష్టమైన దూరదర్శిని చానల్ ఏదని అడగండి.

దూరదర్శిని చానల్	ఇష్టపడేవారి సంఖ్య
అనిమల్ ప్లానెట్	
కార్టూన్ నెట్ వర్క్	
ESPN	
నేషనల్ జియోగ్రాఫి చానల్	
డిస్కవరీ చానల్	

(2) నీ తరగతి విద్యార్థులు 10 మందికి ఇష్టమైన రంగు ఏదని అడిగి వాలసమాధానాల్ని స్తుంచండి.

రంగులు	ఇష్టపడేవారి సంఖ్య
ఎరువు	
సీలం	
పశ్చ	
పసుపు	

చిత్ర రేఖాపటం (Pictograph)

ఇష్టబడిన సమాచారాల్ని చిత్రాలు లేదా వస్తువుల ద్వారా తెలుపడాల్ని చిత్ర రేఖాపటం అంటారు. ఇది సమాచారానికి సంబంధించిన ప్రత్యేకకు సులభంగా సమాధానాలిష్టడానికి ఉపయోగపడుతుంది.

30 మంది విద్యార్థులు గల మోసిష్ తరగతిలో గతవారం పారశాలకు హజరు కాని వాలి చిత్ర రేఖా పటం తయారు చేయమని ఉపాధ్యాయుడు మోనిషును అడిగాడు.

రోజులు	పోజరుకాని వారి సంఖ్య	ఒక విద్యార్థిని శూచిస్తుంది
సౌమవారం		
మంగళవారం		
బుధవారం		
గురువారం		
శుక్రవారం		
శనివారం		

- ఏరోజున ఎక్కువ మంది పోజరుకాలేదు?
- ఏరోజున పిల్లలందరూ హజ్జైనారు?
- గత వారం పోజరుకాని వారి మొత్తం సంఖ్య ఎంత?

సాధన :

- శనివారం ఎక్కువమంది పోజరుకాలేదు(శనివారానికి ఎదురుగా 8 చిత్రాలు ఉన్నవి, మిగతా రోజులలో చిత్రాలు తక్కువగా ఉన్నవి)
- శుక్రవారం పిల్లలందరూ హజ్జైనారు (శుక్రవారంలో ఒక చిత్రం కూడా లేదు)
- ఇక్కడ మొత్తం 22 చిత్రాలు ఉన్నవి. కాబట్టి గతవారం 22 మంది పిల్లలు పోజరు కాలేదు.

రవాణా విధం

5వ తరగతి చచివే 42 మంది విద్యార్థులు, పారశాలకు చేరడానికి ఉపయోగించే వివిధ రవాణా విధానాన్ని చిత్ర రేఖా పటంలో చూపించబడింది.

రవాణా విధం	విద్యార్థుల సంఖ్య
సైకిలు	
నడక	
ప్రభుత్వ వాహనం	
పారశాల బస్సు	
ట్రక్కు	

ఇద్దరు విద్యార్థులను శూచిస్తుంది.

- ఇఁ పథుత్వ వాహనాల ద్వారా పారశాలకు వచ్చే విద్యుత్తుల సంఖ్య _____
- ఇఁ ఎక్కువ మంచి విద్యుత్తులు పారశాలకు _____ ద్వారా వస్తున్నారు
- ఇఁ ఇద్దరు విద్యుత్తులు పారశాలకు రావడానికి _____ ను ఉపయోగిస్తున్నారు
- ఇఁ _____ ద్వారా వచ్చిన మొత్తం పిల్లలలో సగభాగం _____ ద్వారా వచ్చారు.

చిత్ర రేఖాపటాలు గీయడం

ఉపాధ్యాయుడు విద్యుత్తుల్లి పారశాలలో ఉన్న ఫలపరి విక్రయశాలకు వెళ్ళ గతవారం చివరి 5 రోజులలో విక్రయించిన మజ్జిగ పాట్లాల వివరాలను సేకరించమని చెప్పారు. విద్యుత్తులు కింది వివరాల్లో సేకరించారు.

సాధిమవారం : 50	మంగళవారం : 40	బుధవారం : 60
గురువారం : 35	శుక్రవారం : 55	

మజ్జిగ పాట్లం యొక్క చిత్రం, అమ్మబడిన మజ్జిగ పాట్లాన్ని నూచిస్తుంది. చిత్రరేఖా పటంలో చూపబడిన ఒక మజ్జిగ పాట్లం 5 మజ్జిగ పాట్లాలుగా అనుకోవాలని విద్యుత్తులు తీర్చానించారు. ఉపాధ్యాయుడు బీనికి సమ్మతించి ఒక విద్యుత్తిని పిలిచి సహా విద్యుత్తుల సహాయంతో చిత్రరేఖాపటం పూర్తి చేయమన్నాడు

 5 పాట్లాలను చూచిస్తుంది.

రోజులు	మజ్జిగ పాట్లాల సంఖ్య
సాధిమవారం	
మంగళవారం	
బుధవారం	
గురువారం	
శుక్రవారం	

- ఎక్కువ విక్రయం జరిగిన రోజు _____
- తక్కువ విక్రయం జరిగిన రోజు _____
- వారంలో విక్రయించిన మొత్తం పాట్లాల సంఖ్య _____
- బుధవారం జరిగిన విక్రయం, మొత్తం విక్రయంలో _____ వ భాగం

5 సంవత్సరాల లోపు ఉన్న పిల్లలకు తమిళనాడు ప్రభుత్వం ప్రతి సంవత్సరం పేటియో చుక్కల కార్బూక్టర్ముం నిర్వహిస్తుంది. 5వ తరగతి వాలంబీయర్లు పారశాలకు దగ్గరగా ఉన్న 6 వీధులలోని పిల్లల సమాచారాన్ని సేకరించారు. ఆ దత్తాంశాన్ని కీంచి చిత్రరేఖాపటం ద్వారా తెలిపారు.

10 మంది పిల్లల్ని సూచిస్తుంది.

వీధి	పిల్లల సంఖ్య
వీధి A	3
వీధి B	5
వీధి C	3
వీధి D	2
వీధి E	3
వీధి F	2

- పేటియో చుక్కల కోసం ఎక్కువ మంది పిల్లలు _____ వీధి మంది వచ్చారు.
- పేటియో చుక్కల కోసం తక్కువ మంది పిల్లలు _____ వీధి మంది వచ్చారు.
- పేటియో చుక్కల కోసం వచ్చిన మొత్తం పిల్లల సంఖ్య _____

అభ్యాస గమయం

- 5 గ్రామాల్లో నిపసించే మొత్తం ప్రజల సంఖ్యను కింద ఇవ్వాలించి.

$$\begin{array}{lll} \text{గ్రామం A : } 500 & \text{గ్రామం B : } 800 & \text{గ్రామం C : } 700 \\ \text{గ్రామం D : } 250 & \text{గ్రామం E : } 600 & \end{array}$$

గుర్తును ఉపయోగించి చిత్రరేఖాపటం తయారు చేయండి.

ఒక గుర్తు 100 మంది ప్రజల్ని సూచిస్తుంది. కించి ప్రశ్నలకు జవాబులిప్పండి.

1) గ్రామం 'E'లో ఉన్న ప్రజల్ని సూచించడానికి వాడబడిన గుర్తుల సంఖ్య ఎంత?

2) ఏ గ్రామంలో ఎక్కువ మంది ప్రజలు ఉన్నారు?

3) ఏ గ్రామంలో తక్కువ మంది ప్రజలు ఉన్నారు?

- (2) ఒక గడియారాల కర్తూగారంలో ఒక వారంలో తయారు చేయబడిన మొత్తం గడియారాల సంఖ్యను కింద ఇప్పుడింది.

సోషలవారం : 600	మంగళవారం : 800	బుధవారం : 700
గురువారం : 400	శుక్రవారం : 500	శనివారం : 300

గుర్తును ఉపయోగించి చిత్ర రేఖా పటం తయారు చేయండి.

ఒక గుర్తు 100 గడియారాలను సూచిస్తుంది. కింది ప్రశ్నలకు జవాబులిప్పండి.

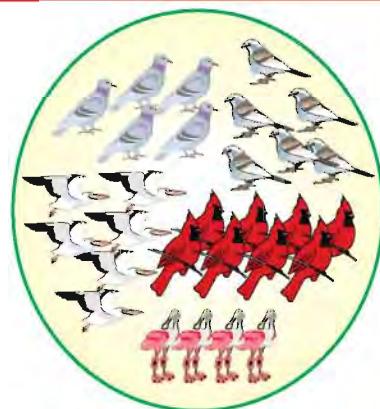
- 1) ఏ రోజు తక్కువ చేతి గడియారాలు తయారు చేయబడ్డాయి.
- 2) ఏ రోజు ఎక్కువ చేతి గడియారాలు తయారు చేయబడ్డాయి?
- 3) ఆ వారంలో తయారు చేయబడిన గడియారాల మొత్తం సంఖ్య ఎంత?

జాలు త్వరించండి

నౌయంత్రంలో పక్కలు తమ గూడికి చేరడాన్ని చూడించి మనలో దాలా మందికి ఇస్పంగా ఉంటుంది.

ఆకాశంలో ఎన్న రకాల పక్కలు చూడగలరిసి కనిపెట్టండి. వాటి పేర్లు మీకు తెలుసొ? గణన గుర్తుల్లో ఉపయోగించి ఏదేని ఒక నౌయంత్రాన మీరు చూసే పలు రకాల పక్కల పేర్లను రాయండి.

కార్యాచరణ పత్రం

కింది ప్రశ్నలకు జవాబులివ్వండి.

- 1) ఏదైనా ఒక విషయాన్ని సేకరించడాన్ని _____ అంటారు.
(ఎ) తేదీలు (బ) దత్తాంశం (సి) చుక్కలు (డి) బోమ్మలు
- 2) దత్తాంశం _____ రూపంలో ఉంటుంది.
(ఎ) నాడా (బ) టైల్ (సి) పట్టిక (డి) వల
- 3) గణన గుర్తులు దత్తాంశంలోని _____ సంఖ్యల్లో సూచిస్తుంది.
(ఎ) పెద్ద (బ) చిన్న (సి) సమాన (డి) అసమాన
- 4) _____ సమాచారాన్ని చిత్రాలు లేదా గుర్తులతో చూపవచ్చు.
(ఎ) ఏదైనా (బ) వీలుకాని (సి) అధిక (డి) అత్యధిక
- 5) సమాచారం పట్టిక రూపంలో మాత్రమే ఇష్టుడానికి వీలొతుంది (తప్ప, ఒప్ప)
- 6) సమాచారం పట్టిక రూపంలో మరియు చిత్ర రేఖా పటాలలో ఇష్టుడానికి వీలొతుంది (తప్ప, ఒప్ప)
- 7) సమాచారం చిత్ర రేఖాపటంలో మాత్రమే ఇష్టుడానికి వీలొతుంది. (తప్ప, ఒప్ప)

- 8) ఒక అంగడిలో వారం రోజులలో విక్రయించబడిన వివిధ రకాల రుచులున్న ఐస్క్రీమ్లల వివరాల్ని ఈ చిత్ర రేఖా పటం తెలుపుతున్నది.

ఐస్క్రీమ్		ఐస్క్రీమ్ల సంఖ్య	
వెన్నెల			4
ఫిస్త్రా			5
స్ట్రోబెరీ			3
మృఖంగీ			6
చాకొలెట్			4

పైన ఇష్టుబడిన చిత్రరేఖా పటం ద్వారా కింది భాళీలను పూరించండి

- 1) విక్రయించిన ఫిస్త్రా ఐస్క్రీమ్ల సంఖ్య _____
- 2) చాకొలెట్ ఐస్క్రీమ్లు, స్ట్రోబెరీ ఐస్క్రీమ్ల సంఖ్య కంటే _____
- 3) ఎక్కువగా విక్రయించిన ఐస్క్రీమ్లు _____ రుచి
- 4) తక్కువగా విక్రయించిన ఐస్క్రీమ్లు _____ రుచి
- 5) విక్రయించిన మొత్తం ఐస్క్రీమ్ల సంఖ్య _____